

LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prnnumerata metams \$2.00, pusemetiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 23.

KETVIRTADIENIS, BIRZELIO-JUNE 7, 1945

VOL.-METAI XXIX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR SIS TAS

Birželio 11-tą Šv. Kazimiero Akademijoje, Chicago, Ill., įvyks išskilingas abiturientių aktas. Akademiją baigusiomis auklėtinėmis diplomus įteiks Šv. Vardo katedros rektorius prelatas Juozapas P. Morrison.

Sv. Kazimiero akademija kiekvieną pavasarį išleidžia būrelį gražiai išauklėtų ir išmoksintų lietuvių. Daugelis iš tų auklėtinų voliai dalyvauja lietuviškų katalikiškų organizacijų ir bendrai visuomeninėje veikloje.

Kilnų lietuviškos jaunomenės švietimo, auklėjimo ir mokslinio darbu varo taip pat Šv. Pranciškaus seserų vedama akademija ir pradžios mokykla, Tėvų Marijonų bernaičių kolegija Thompson, Conn., ir dvasinė seminarija, Hindsdale, Ill., ir Nukryžiuoto Jėzaus seserų vedamos mokyklos.

Vienuolių kazimieriečių, pranciškiečių, Jėzaus Nukryžiuoto ir Tėvų Marijonų vedamos aukštesnės ir pradinės mokyklos, galima sakyti, yra vienintelės lietuvių mokyklos Amerikoje. Juo stipriau visuomenė domėsis ir rems minėtus vienuolynus, tuo jie plačiau galės varyti lietuvių jaunomenės auklėjimo ir švietimo darbą ir stiprinti lietuvištes pagrindus šioje šalyje.

Maloni žinia pasiekė Amerikos lietuvius, kad Lietuvos katalikų vadai—metropolitai Juozapas Skvireckas ir kun. Mykolas Krupavičius yra gyvi. Kun. M. Krupavičius randasi Regensburgo katalikų vienuolyne. Vokiečiai jį ištrėmė iš Lietuvos už griežtus pasmerkimus jų žalingų lietuvių tautai darbų. Yra žinių, kad išliko buvęs vyriausias Lietuvos karo vadas gen. Stasys Raštikis, prof. Juozas Ambrozevičius, kuris vadovavo Lietuvos vyriausybei susidariusiai bolševikams pasitraukus iš Lietuvos, vienok vokiečiai ją išlikvidavo; profesoriai Mykolas Vaelovas ir Viktoras Biržiškai, generolas Nagevičius, Petras Klimas, adv. Rapolas Skipitis, dr. Petras Karvelis, prof. A. Starkus, inžinierius Kairys, dr. Antanas Garmus apie kurį buvo gandų būk bėgant Svedijos žuvis Baltijos jūroje. Vakary Europoje yra ir daugiau įžymių Lietuvos veikėjų, bet jie vargu grįš iki raudonieji valdys kraštą.

Syrijos ir Lebano gyvenytojai stojo į žūbtinę kovą įgyti pilną laisvę ir nepriklausomybę. Prancūzai tą jų pasirizimą stengiasi numalšinti ginkluota jėga. Jungtinės Amerikos Valstybės ir Anglija piktnaišiai kraujo praliejimu ir daro spaudimo ir prancūzus, kad jie ginčą išristu gražiau. Iš tikrųjų, ar čia senai tie patys prancūzai dejavo po svetima okupacija ir šaukėsi Amerikos ir kitų Jungtinių Tautų pagalbą. Tad, rodos, jie turėtų suprasti kitų tautų laisvės troškimą ir jo nemalūnį rinklo jėga. Bet kaip atus

U. S. IR KINIEČIŲ JĖGOS PLIEKIA JAPONUS

OKINAWA SALOJE JAPONAI GINASI VISU JIEMS ĮPRASTU ATKAKLUMU

NAUJI KINIEČIŲ LAIMEJIMAI HUNAN IR KWANGSI PROVINCIJOSE.—LIKVIDAVIMAS JAPONŲ MINDANAO SALOJE

Kiniečiai daro gerą progresą Hunan ir Kwangsi provincijose. Jeigu kiniečiams pavyks apvalyti visą pajūrio juostą nuo japonų, o amerikiečių oro ir vandens jėgos atkirs japonų vandens susisiekimą su užtomis teritorijomis, japonų atsparumas visose vietose eis silpnyn. Kaip žinoma, japonai dar laiko savo kontrolėje tokias dideles ir turtingas salas ir teritorijas, kaip Java, Sumatra, Borneo, Malaya, Thailand (Siamas) ir prancūzų Indo-Kinija.

Birželio 3-čią paskelbta, kad trečiasis U. S. laivynas sugrįžo į Vakarinių Pacifiką ir pradėjo akciją prieš Japonijos namine teritoriją. 200 lėktuvų, pakilusiuoju laivu, išbombardavo penkias japonų lėktuvų bazes Kyushu saloje. Tose stovyklose buvo sukonzentruoti japonų savizudžių lakūnų daliniai. Jie atakuodami amerikiečių laivus ir pozicijas patys žūsta, vienok kartais padaro žalos savo priešui.

Mindanao saloje, Filipinuose, Davao rajone, amerikiečių 24-ji divizija sutiko griežtesnį japonų pasipriešinimą. Gen. MacArthur prašė, paskutinės savaitės laikotarpiu, Filipinuose nukauti 6,550 japonų kareivių, 503 paimti nelaisvėn. Japonai, paprastai, vengia atvirų kovų, bet jie ginasi susislapę sunkiai prieinamose vietose. Del to, jų likvidavimas eina lėtai.

Okinawos saloje kovos tebevyksta. Nors japonų jėgos

čia silpnėja, ką pripažįsta ir patys japonai, vienok jie čia laikosi įprastos taktikos—slėptis iš saugias vietas ir gintis iš paskutiniųjų. Okinawa sala laikoma puikiausia baze puolimams ir įsiveržimams į namines Japonijos teritorijas. Čia bus įrengtos bazės oro ir vandens jėgoms, kurios kirs mirtinus smūgius Japonijos centrams ir susisiekimo linijoms su jų okupuotomis teritorijomis. Už tai japonai taip fanatiškai ginasi. Okinawos kovoms gali prilygti tik Iwo Jima salos kovos, nes ir ta maža sala turi didelės strateginės reikšmės.

Birželio 5-tą keli šimtai U. S. skraidančių tvirtovių išbombardavo didžiulį Japonijos uostą Kobe. Tvirtovės išmetė 3000 tonų bombų. Kobe yra iš eilės šeštas didžiausias Japonijos miestas.

PREZIDENTO TRUMAN KALBA KONGRESUI

Washingtonas.—Birželio 1-ą prezidentas Truman padarė Kongresui pranešimą karo reikalais. Prezidentas Truman padarė Kon-Japonija mėgins toliau priešintis, ji susilauks tokio pat sumalšimo, kaip ir Vokietija. Ko susilaukė Tokyo, to pat susilauks kiekvienas Japonijos miestas, kurio fabrikai stiprina japonų karo mašiną.

Prezidento žodžiais, jei bus reikalo, prieš japonus bus pavartota keli milijonai Amerikos karių.

CHIANG KAI-SHEK PASITRAUKĖ IŠ PREMJERO VIETOS

Chungking.—Gegužės 31-ą generalisimus Chiang Kai-Shek rezignavo iš Kinijos premjero vietos, kurią užėmė iki šiol šios premjero pareigas T. V. Soong, vadovaujantis kiniečių delegacijai San Francisco konferencijoje.

Generalisimus Chiang Kai-Shek pasilieka Kinijos nacionalinės vyriausybės galva ir vyriausias ginkluotųjų jėgų vadas. Pasitraukęs iš premjero pareigų jis galės daugiau laiko ir energijos pašvęsti karo vedimo reikalams. Reik pažymėti, kad paskutiniu laiku kiniečiai pradėjo smarkiau veikti prieš japonus ir sekmingai pila jiems kailį.

neatjaučia alkanos, taip laisvieji žmonės nenori suprasti pavergtų padėties. Ir taip dedasi dabar, kai neva visų demokratinė tautų vadai deda pastangas sudaryti tarptautinio saugumo organizaciją, gelbėti pasaulį nuo agresijos ir kruvinų karų.

ANGLAI SUĖMĖ "LORD HAW HAW"

Lueneburg.—Gegužės 29-tą anglų kareiviai suėmė pagarsėjusį išdaviką William Joyce, pasi-vadinusį "Lord Haw Haw".

Visą karo laiką Joyce darbovosi nacių naudai. Per radio jis vedavo nacių propagandą, anglų kalba skelbdavo demoralizuojančias žinias. Kritingomis valandomis jis agitavo anglus pasiduoti naciams, tvirtinant, kad kovos tęsimas yra beprasmiškas.

Anglų kareiviai Joyce suėmė netoli Flensburg'o. Kariškiai jį pažino iš balso, nors jis stengėsi apgauti sukląstotais dokumentais. Tikrinant dokumentus, Joyce padarė gestą, tarsi norėdamas išsitraukti revolverį, dėlto čia pat anglų oficeris jį sunkiai paėmė.

Joyce bus pargabentas Anglijon ir teisiamas, kaip šalies išdavikas.

San Francisco, Cal.—Gegužės 30-tą nugaristas Tokyo radio pranešimas dar apie 7 admiralų žuvinimą kovose. Tokiu būdu per paskutinius metus žuvo virš 100 japonų admiralų.

PAREMKITE METINĘ "GARSO" PRAMOGĄ

PIRKITE IR PLATINKITE U. S. KARO BONŲ IR ŽENKLELIŲ ISLEIDIMO TIKIETUS

Šių metų rugpjūčio 12-tą, Sans Souci parke, Wilkes-Barre, išvažiavime, "Garso" turės didelį U. S. karo bonų ir ženklelių išleidimą.

Bus išleistos net septynios (7 dovanos), būtent: pirmą dovaną 50 dolerių vertės U. S. karo bonas; antra dovaną—25 dol. vertės U. S. karo bonas; trečia dovaną—25 dol. U. S. karo bonas; ketvirtą dovaną—10 dolerių vertės U. S. karo ženklelių; penkta, šešta ir 7-ta dovanos kiekviena 5 dolerių vertės U. S. karo ženklelių.

Pirkdami karo bonų ir

ženklelių tikietais išmėginsite savo giliukį, paremsite savo šalies karo pastangas ir paremsite laikraštį "Garso".

Kuopu valdybas ir paskirus narius prašome kuo daugiausia tikietais pirkti ir tikietais parduoti. Jei gautų tikietais knygielių pritrūktu, kreinkitės į "Garso" administraciją—gausite daugiau.

Parduotų tikietais stubsus su pinigais gražinkite kaip galima greičiau. Vėliausia gražinimo data rugpjūčio 5, 1945.

Dovanos laimėtojams bus išsiustos be atidėliojimo.

TĖVAS NUKOVĖ SAVO DUKTERĮ

Kansas City.—Gegužės 30-tą Roy E. Davis, 42 metų, nukovė savo dukterį Miss Lula Mac, 21 metų amžiaus, už tai, kad ji palaikė draugystę su kareiviu David Harold Sharp, 23 metų, ir buvo pasiketinusi ištekėti.

Kareivis Sharp tik ką buvo sugrįžęs iš Kinijos-Burmos-Indijos karo fronto. Gavęs tėvo sutikimą atlinkyti savo mylimą, jis atvyko į Davis namus. Tada Davis, priminęs, kad trys metai atgal jis uždraudė jam draugauti su savo duktere, stverė šautuvą ir paleido šūvį į bėgantį kareivį. Duktė šaukė—"Nešauk! Nešauk!" Tada tėvas šoko prieš dukterį. "Aš tau sakiau, kad aš tą padarysiu!" Ir čia pat nukovė savo dukterį. Kitą dieną pats tėvas nusišovė.

ZUVO PAGARSĖJES KARO LAKŪNAS KAP. GLASGOW

Dayton, Ohio.—Gegužės 28-tą demonstruojant karo vaizdus, su lėktuvu nukrito ir užsimušė pagarsėjęs karo lakūnas kapitonas William Glasgow, 28 m. iš Niagara Falls.

Tragediją matė 70,000 žmonių susirinkusių į karo bonų aviacijos parodą.

Nukritęs lėktuvas sužalojo ir padegė Wesley B. Roehm automobilį, kuriame buvo jo žmona ir trys jų vaikai. Visi penki sužeisti.

Reikalingos Rašomosios Mašinėles

LAIC reikalingos dvi rašomosios mašinėles. Pardavimo pasiūlymus prašoma adresuoti į Lithuanian American Information Center, 233 Broadway, New York 7, N. Y.

LEIT. O. BERNOTAITĖ VEL PACIFIKE

Gegužės 27-tą Hearst laikraščiu priedas "Pictorial Review" pasiekė milijonus skaitytojų, pirmam puslapy turėjo įdėjęs Žymios Bernotaitės (Bernatitus) atvaizdą, kuris užėmė visą puslapį. Po atvaizdu padėtas toks parašas:

"Baisenybėmis pripildytų mėnesių Filipinuose veteranė, kuomet Manila ir Corregidor pateko žiauriams japonams, narsi leitenaitė Anna Bernatitus niekuomet nesustojo tarnauti savo kraštui su nesavimiškiu atsidavimu. Dabar ji yra pavojingose pareigose Pacifike ligoninės laive karo zonoje. Ji turi pirmąjį "Legion of Merit" duotą Prezidento įsakymu laivyno slaugių korpusams."

Ona Bernotaitė daug kentė Maniloje ir Corregidore. Iš ten bėgant nuo žiaurių japonų povandeniniu laivu, ji nepaprastai pasižymėjo slaugydama ir globodama sužeistuosius.

Ta proga pažymėtina, kad leitenantė Ona Bernotaitė yra iš Pittston, Pa., apylinkių ir priklauso prie Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoje. Taip pat ir jos motina yra šios mūsų organizacijos narė. Tad, ji yra sąmoninga lietuvių, kuria mes didžiuojamės.

PRIGERĖ TĖVAS IR PENKI VAIKAI

East Liverpool, Ohio.—Gegužės 28-tą, Ohio upėje, nuskenus valčiai, prigėrė Freeman Cordozo ir penki jo vaikai. Tarp žuvusių randasi 17 mėnesių dvynukai William and Thomas. Vaikų motina Mrs. Rose Cordozo, viena ranka prisilaikė valties, kita mėgino išlaikyti dvynius, bet nustojo, jėgų turėjo juos paleisti. Motiną išgelbėjo pribuvęs kareivis. Kitų prigėrusių vaikų amžius: Freeman Jr., 5; Ann, 4; Joe, 3.

MISTERISKI SPROGIMAI BREMENE

Bremenas, Vokietija.—Birželio 4-tą misteriški sproginiai sunaikino U. S. militarės vyriausybės policijos centrą. Žuvo 15 amerikiečių ir vokiečių; apie 80 sužeistų.

LRKSA YRA MUMS SAVAS--LIETUVIŠKAS

BARGENO VAJUS DUODA GERAS PROGAS APSIDRAUST UŽ ŽEMESNES DUOKLES

Bargeno vajuos laiku įsirašę marios mokės už savo certifikatus mažesnes duokles, negu tie, kurie įsirašys šiam vajui pasibaigus. Dėlto svarbu pasinaudoti bargeno vajumi ir įsirašyti be atidėliojimo. Vajus gali užsibaigti greičiau, negu daugelis mano.

Šiais laikais kiekvieno asmens prievolė apsidrausti savo ir savo artimiausių ateitį. Tėvų prievolė turėti apdraudą savo vaikų apsaugai. Tėvų prievolė apdrausti savo vaikus, kad jie turėtų ataramą, kai tėvai nepajėgs jais daugiau rūpintis.

Susivienyme apsidraudimas yra taip tikras ir saugus, kaip ir pačiose didžiausiose amerikiečių organizacijose. Susivienymas nūnai turi tokias pat modernias, klabias apdraudas klases,

kaip ir pačios pažangiausios organizacijos. Vienok Susivienymas yra mums mialesnis, nes jis yra savas—lietuviškas. Sale savišalpos, jis rūpinasi mūsų religiniais, tautiniais ir kultūriniais reikalais.

Mes, lietuviai, turime didelę silpnbę, tai nevertinimą savų organizacijų, neišskiriant nei Susivienymo. Mes šiuo atžvilgiu toli atsilikę nuo kitų tautinių grupių. Tuo įsitikinti užtenka šiek tiek pasigilinti į fraterinių organizacijų stovį, jų narystę ir finansinę padėtį.

Laikas šią padėtį taisyti. Vyresnės kartos lietuviai atliko svarbų darbą padarydami gerą užuomazgą Susivienymui, o jaunesnės kartoms turi kristi pareiga išmokinti savo tautiečius branginti jį ir prie jo glaudis.

TIRS NUSIKALTIMUS KAINŲ SRITYJE

Washingtonas.—Chester Bowles, Kainų Reguliavimo Įstaigos administratorius, praneša, kad jo vadovaujamos įstaigos yra įteikusios Iždo Departamento agentų žiniai virš 3,000 pavardžių asmenų, peržengusių kainų taisykles.

Vidaus Pajamų Biuras išties minėtųjų asmenų įteiktus pajamų mokesčius, ar nebuvo bandyta išvengti pajamų mokesčio pareigos.

Bowles pareiškė: "Šiuo žingsniu atidaroma nauja plati programa kooperacijos tarpe Kainų Reguliavimo Įstaigos ir Iždo Departamento, išgauti nelegalių kelių įgytą kai kurių asmenų pelną. Šiuo žygiu taip pat bus gerokai patarnauta mūsų pastangoms užkirsti kelią visų sričių įprodejai rinkai.

MILITARIŲ KALINIŲ RIAUSĖS

Indianapolis.—Birželio 1-ą militariame kalėjime įvyko riaušės, kuriose dalyvavo keli šimtai kalinių.

Skyriuje, kur riaušės įvyko, yra apie 2000 kalinių. Riaušiniai nuzudė sargybinių kareivių Elton Hendrix iš Paducah, Kentucky, sužeidė kitus šešis asmenis, tarp jų kalėjimo viršininką pulkin. Peyton Winlock, ir padegė 9 barakus. Gaisro nuostoliai siekia apie \$100,000.00.

Gesinant gaisrą žuvo ugniagesis Everett Jackson, 49 metų, iš Indianapoli.

Trys kaliniai irgi sužeisti. Viršininkas pulk. Winlock mano, kad riaušės buvo iš anksto suplanuotos.

Šiame kalėjime laikomi karškiai nubusti karo lauko teismų už įvairius nusikaltimus, įnimant žmogūdytes.

Moskva.—Gegužės 30-tą Sovietų vyriausybė paskelbė įsakymą imti militarėn tarnybą jaunuolius 15-16 metų amžiaus. Įsakymas įjė galėn birželio 1-ą

NUMIRĖ POVILAS BALTUTIS

Chicago, birželio 3.—Ketvirtą valandą šį rytą numirė chieagiečiams gerai žinomas Povilas Baltutis.

Velionis buvo žymus veikėjas lietuvių tarpe nuo pat jaunystės. Savo laiku buvo Liet. Vyčių centro išdininikas, ir 1917-18 m. laikotarpiu buvo "Draugo" administratorius.

A. a. Povilas Baltutis paliko žmoną ir dvi dukteris. Anksčiau numirė jo broliai Jonas ir kunigas Aleksandras. D.

VAIKŲ STOVYKLOS PABALTY

New York (LAIC).—Pereitą savaitę LAIC citavo OWI Baltic News Bulletin apie sumanytą šiai vasarai 1,700,000 rusiškų vaikų apgyvendinimą Baltijos valstybėse.

Savaime prašosi klausimas: kokiems galams toksas masinis vaikų gabenimas į Pabaltijį?

Visiems yra žinoma, kad klimatiniu požiūriu, Pabaltijys nėra pati geriausiaji vieta. Vasara ten trumpa. Be to, neretai ir pusėtina šaltoka. To nepaisant, pasirinktas tik Pabaltijys. Ar tik nesirengia Maskvos valdovai šia, regimai nekalta, skraistę prisidengdami—vykdyti Pabaltijo rusinimo planą?

Būkimė tikri, kad į Pabaltį atgabenti "bezprizornikai", tikriausiai, ten ir pasilikta. Tollmesni šio plano etapai mums taip pat yra aiškūs: vaikai bus įtikinėjami, kad tai yra jų naujoji "tėvynė", kad jie turi tapti "Sovietinio Pabaltijo" sąmoningais ir pavyzdiniais piliečiais, ir tt. Metams bėgant, vaikai, girdi, susipras, pripras.

Mes buvom: liudininkais jau ne vieno sovietų fantastinio užsimojimo. Neabejojame, kad ir vaikų aklimatizavimo planas sušiluks skandalingo finale.

Tik kaip beprasmiškai žaisti nekalčių vaikūčių likimui!

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS GARSAS

Išleista Keturadieniai Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Žemgt. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsieniuose metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Established every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PASIBAISĖTINI ORGANIZUOTOS ŽMOGŽUDYSTĖS SKAIČIAI

Antrasis pasaulinis karas, kuris dar nėra užibaigęs, savo baisumu praneša visus kitus karus įvykusiems praityje. Prieš jį išblanksta pirmasis pasaulinis karas stebėnais pasaulį savo padariniais.

Antrasis pasaulinis karas pavertė Europą griuvėsiais. Šaunūs miestai su istoriniais paminklais išnyko griuvėsiuose ir pelenuose.

Nei vieno karo laiku nenukentėjo tiek civilių gyventojų, kiek per šį karą, kurio laiku siautė organizuotos žmonių žudymos. Tuo ypač patį atsizymėjo vokiečiai. Jie tikėjosi šį karą laimėti, pavergtas tautas išnaukinti, o jų žemes apgyvendinti savo tautiečiais. Pats Hitleris skelbė 1000 metų vokiečių dominaciją.

Dar nėra surinkti visi organizuotų žmogžudysčių aukų daviniai ir vargu kada nors jie bus pilnai surinkti. Vienok spėjama, kad aukų skaičius siekia dešimties milijonų. Lenkų, bolševikų ir žydų žiniomis, viep Oswiecim'o eksterminacijos centre, Lenkijoje, išžudyta 4 milijonai vyrų, moterų, vaikų ir kūdikių; Maidanek'e, netoli Lublino, irgi Lenkijoje, išžudyta 1,500,000 žmonių; Lwowe—310,000; Minske—300,000, Chelme—1,300,000.

Masiniai žudymai vykdyti Lietuvoje, Latvijoje ir Esti-

joje, vienok pilnų davinių nėra ir vargu bus. Alijantų užimtose vietose tikri skaičiai nežinomi, bet ir čia ejo pasibaisėtini žudymai. Pavyzdin, Buchenwaldo eksterminacijos centre tik šių metų vasario, kovo ir gegužės mėnesiais išžudyta 13,000 asmenų; Nordhausen'e amerikiečiai kareiviai atrado 3,000 lavonų; Dachau, kur amerikiečiai kareiviai atrado vežimus prikrautus lavonais, sako, nuo 1933 metų iki gegužės 3, 1945, išžudyta 53,500 asmenų. Tūkstančiai išžudyti Oranienburg'o, Sachsenhausen'o, Belsen'o, Neuheim ir mažesniuose centruose. Taipgi trūksta pilnų davinių, kiek išžudė naciai savo okupacijos laikais Prancūzijoje, Belgijoje, Danijoje, Holandijoje, Norvegijoje, Graikijoje, Jugoslavijoje ir kitose šalyse.

Okupantai išžudė daug lietuvių pačioje jų tėvynėje Lietuvoje, kitus užkankino ir išžudė ištremę į Vokietiją. Pasirodo, kad lietuvių būta visose specialiai įrengtose žudynių vietovėse. Dalis iš jų išliko, kiti žuvo.

Po tokių baisių pergyvenimų daugeliui tautų jau vėl šviečia laisvės ir nepriklausomybės saulutė. Tuo tarpu Lietuva dar tebevelka raudonųjų okupantų jungtį ir nežinia dar, kada ji to jungto nusikratys.

SOVIETŲ RELIGINĖ POLITIKA

San Francisco (LAIC).—Vieštinis rusų dienraštis "Novaja Zaria" praneša, kad redakcijoje lankėsi Amerikos "karpatorusų" neoficialės delegacijos narys, stačiatikių kunigas R. Samilo, kuris papasakojo apie tos delegacijos (Samilo, J. S. Russin ir I. M. Cap) pasikalbėjimą su Sov. Ukrainos oficialiu delegatu D. Manuilskiu.

Manuilskis, žinomas Komintern'o agentas, pat pradžioje pasisakė: "Jūs manote, kad aš esu bedievis. Negalvokite taip,—mes gerbiame Bažnyčią ir remiame tyraji religinį judėjimą. Rusijoje pravoslavikų bažnyčia suvaidino didelę rolę tėvynės (Otiečestvennaja) kare ir naudojasi mūsų palankumu ir pasitikėjimu. Mes stome cirkves visur, kur tik reikia." Jis pridėjo, kad vokiečiai sugriovė Kijevo Pečerskaja Lavra, o šv. Sofijos katedra (sobor) taisomą.

Kiek liečia katalikybę, Manuilskis taip pasakė: "Mes neketiname palaikyti katalikus, kurie pasireiškė esą fašistai, betgi mes remiame pravoslaviją, kaip grynai tautinį reikšmį."

Manuilskis pažadėjo plačiai paskleisti karpatorusų memorandumą, reikalaujantį prikergti juos gimtinę prie Sov. Ukrainos, kad

sujungus "visas rusiškas žemes." Karpatorusai taip pat pasisakė už savo bažnyčios Amerikoje "sujungimą su Maskvos Patriarchatu." Kun. Samilo nusiskundė, girdi, kad kai kas stačiatikiams primeta lojalumą sovietiška valdžiai. "Mūsų lojalumas nėra naujiena, nes ir carų laikais kiekvienas stačiatikių kunigas Amerikoje turėdavo prisiekti rusiškai valdžiai."

Tarp kitko, karpatorusai apilankė Sov. Baltgudijos delegaciją, kur jiems buvo pareikšta, kad Sovietų Sąjungos ribose bus sujungtos ir tos baltgudikos žemės, kurios yra į vakarus nuo Curzone linijos. "Taš bus atlikti ne prievartos keliu, bet pasiremiant gyventojų valia."

POPIEŽIUS STOJA UŽ MAŽŲ TAUTŲ TEISES

Vatikano Miestas. — Gegužės 2-ą, savo vardadienio progą, popiežius Pijus XII-sis kardinolo kolegijai, susirinkusiai jį paverkinti, pasakė kalbas. Popiežius prisiminė apie nacių terora prieš Katalikų Bažnyčią ir tvirtai pa-

Apžvalga

SUDERINTOS VEIKLOS REIKALU

Savaitraštis "Amerika" apgailauja, kad rūsičioje lietuvių tautos valandoje sroviniai skirtingumai klūdo vieningam Lietuvos laisvinimo darbu.

"Jau daug rašalo išlieta, bekalbant apie vieningumą ir suderintą veiklą tarp lietuviškai galvojančių mūsų tautiečių.

"Bet rašymas pasilikti rašymu ir kalbos kalbomis: suderintos veiklos kaip nėra, taip nėra.

"Tiesą sakant, esama kai kurių pagerėjimo ženklų. Antai, Amerikos lietuviams taip i-prastos spaudos rietynės, kurias kadaise jau dr. Kudirka buvo pasiepęs, yra pusėtinai sumažėjusios. Išskyrus pora laikraščių, su pasigardžiuviu besiniaujančių, kiti savo puslapius yra sušvelninę arba visai nutraukę ginčus.

"Polemika nėra būtina blogas dalykas. Bet mes manome, kad šiandien yra svarbesni klausimai, negu tarpe savęs bartis, ligi seilės busnoje išdžius.

"Jau šeši metai eina, kai prieš visų tikrų, svetimiams stabams neparsidavusių lietuvių akis stovi tas didysis reikalas, kuriame tegali būti viena kalba, viena mintis, vienas veikimas ir vienas tikėjimas: yra tai laisvos Lietuvos byla.

"Čia išsiskaldymas yra žalingas, nereikalingas ir tuščias. Tai rodo, kad keno nors samonėje smulkesni sumetimai nepajėgia pasitraukti ir užleisti vietos aukščiausiajam reikalui, kuris yra laisvos Lietuvos atstatymas.

"Galima šiai laisvės bylai dirbti ir atskirai. Bet pasitaiko tokių momentų, kada išsiskyrimas yra nepakenčiamas ir gadiną mūsų vardą kitų tautų akyse.

"Kas gi bus, jei vieni įkandin kitų Washingtono duris varstym, važinėsim po konferencijas, kalbėsime su aukštais pareigūnais?

"Iš tikrųjų, apie mus ims galvoti: keisti tie žmonės, jei jau nemoka išvien, susiderinę dirbti savo tėvų žemės išdavimui!

"Jau seniai Dr. V. Kudirka pasiepė tokius žmones, kurie negali susitarti tik todėl, kad vienų kelnės yra skersai dryžos, antrų—išilgai, ir šaukia: "Vyrai, štai ilgdryžiai kėsina-

DAUGIAU ŽINIŲ APIE TREMTINIUS IR LIETUVĄ

"Naujienos" sakosi gavę apšėiai žinių "apie Lietuvos tremtinius išblaškytus Vakarų Europos šalyse, daugiausia Vokietijoje ir siek tiek informacijų apie pačią Lietuvą ir kai kuriuos mums žinomus asmenis." Pasiremdamos tomis žiniomis "N." rašo:

"Pasirodo, kad vienoje tik Vokietijoje dabar yra tarp 300,000 ir 350,000 žmonių iš Lietuvos. Tame skaičiuje yra surasta daug žymių asmenų—buvusių Lietuvos ministrų, profesorių, gydytojų, advokatų, rašytojų, politinių partijų vadų, ir tt.

"Mažesni skaičiai lietuvių gyvena Prancūzijoje — Paryžiuje arba įvairiose jos provincijose. Kiti atsidūrė Šveicarijoje ir kitose šalyse.

"Kaip jie pateko iš Lietuvos į Europos vakarus, dar bus, negreitai tiksliai sužinota. Bet daugumą jų vokiečiai išvežė prievarta. Vienus vežė į privalomus darbus Vokietijoje, kitus (kurie tuo ar kitu būdu nusikalto naciams arba atrodė jiems pavojingi) gabenjo į koncentracijos stovyklas ir tenai kankino ir marino badu.

"Daugelio tremtinių pasakojimai, kuriuos mūsų korespondentas užrašė, sudaro pasibaisėtina vargo ir kentėjimų vaizdą. Kai kurie vos gyvi išimti iš koncentracijos stovyklų. Beveik visi jie baigia nukaldėti paskutinius marškinius ir sulopytus švarkus. Jiems trūksta avalynės ir, labiausia, maisto.

"Jiems reikalinga ko ūmiausia pagalba.

"Tačiau nė vienas jų nenori patekti po sovietų Rusijos letenai! Kol sovietų komisarai šeimininkauja Lietuvoje, jos tremtiniai yra pasiryžę geriau skurdą kęsti svetimose šalyse, negu grįžti į savo tėviškes, iš kur juos Štalinio žvalgybininkai, veikiausiai, išgrūstų į Sibirą arba Turkestaną."

LENKAI PRANESĖ SPAUDOS ATSTOVAMS APIE RUSŲ PERSEKIOTUS LENKUS, ŽYDUS, LIETUVIUS

San Francisco, Cal., gegužės 22.

Šėktadienį įvyko pirmas vienos iš keturių komisijų vieša konferencija. Ji sutraukė į Operos Rūmus visus korespondentus, bet joje nesimatė garsenybių, nebuvo net Stettinius'o ir Gromyko.

Neseniai atvyko Argentinos delegacija, dabar ji jau visa čia.

Sekmadienį įvyko Bendro Amerikos Lietuvių Fondo vietos skyriaus susirinkimas, jame dalyvavo apie penkiadešimt paryų ir draugų. Tai buvo vienas sekmingiausių skyriaus susirinkimų nuo to laiko, kai žikagietis Skirius pradėjo organizuoti San Francisco lietuvius.

Lietuvių skaičius čia labai mažas, jie yra išsiskirstę po tolimiausias miesto dalis, dauguma dirba karo pramonėje ir gyvena

vidutiniškai, jie mėgsta turėti nuosavus namus.

Jiems išaiškinau Amerikos Lietuvių Tarybos ir BALF tikslus. Kaip buvusiose spaudos konferencijose, taip ir šiame susirinkime, klausytojai, kalbėtojai pa-baigus, apipylė jį įvairiausiais klausimais. San Francisco lietuviai susirūpinę, koku būdu padėti Lietuvai, kaip jiems pasius-ti pagalbą. Jie atidžiai iš klausė Laučkos laiško turinį.

Daugelis svarbesnių delegatų ir pagarsėjusių laikraštiniuku jai išvažinėjo.

Ši rytą lenkai surūšė spaudos konferencija, joje kalbėjo prof. Haleckis ir ponis Rózmarek. Haleckis kalbėjo bendrai apie tiesą Lenkijos klausime. Mrs. Rózmarek padarė labai gerą įspūdį, pasakodama apie sovietiška "išlaisvinimą" ji papasakojo savo įspūdžius iš pasikalbėjimų su pusantro tūkstančio deportuotų lenkų, žydų, lietuvių ir ukrainiečių, kurie dabar yra koncentracijos stovykloje Meksikoje, bet kurie 1939 metais buvo prievartai išvežti į Sibirą.

KOMUNISTAI VYKDO NACIŲ MISIĄ

"Sandara" rašo, kad kaip anksčiau Hitleris ir jo naciai siekė pavergti kitas tautas, taip dabar elgiasi bolševikai.

"Sovietų laikraštis 'Raudonoji žvaigždė', rašo 'S', apkaltino lenkų generolus ruošime planų invazijai į Lenkiją, kurią dabar laiko savo nuguose Sovietai. Girdi, tie generolai konspiruoja šiaurvakarinėje Vokietijoje, esančioje anglų okupacijos. Reikiama, pasak to bolševikų laikraščio, ir anglai yra įvertinti į tą baisią konspiraciją.

"Toliau 'Raudonoji žvaigždė' rašo:

"Karo pamokos nepakeitė kai kurių politikierių nusistatymo link Europos pertvarkymo, bet suteikė naujus troškimus seniems planams balkanizuoti Europą."

"Kaip daugelis mūsų skaitytojų atsimena, Hitleris irgi bandė pateisinti savo agresiją tuomi, kad jis įves Europoje naują tvarką, kurioje nebus 'balkanizmo' arba suskaldymo ir mažas valstybes. Visos šalys turėjo klausyti ir nusilenkti prieš nacišką Vokietiją, kaip savo viešpatį. Visose okupuotose šalyse buvo prikimšta gestapo agentų, įsteigtos koncentracijos stovyklos ir visur plevesavo tik svastika.

"Dabar, Hitleriui žlugus, jo tolesnė misija pasiėmė vykinti sovietiški komunistai. Mažoms ir tuo pat sykiu didesnėms tautoms nebus leista 'balkanizuoti' Europą. Pastarąjį užtenka vieno viešpačio ir juomi turės būti Stalinas."

ORGANIZUOJASI ČEKŲ OPOZICIJA

London (LAIC).—Londone susikūrė čekų opozicinė grupė prieš Benesą ir jo valdžią. Grupės priešakyje stovi čekų generolas Lev Prchala. 1939 metais, Čekiją vokiečiams užėmus, gen. Prchala emigravo į Lenkiją ir ten pradėjo formuoti čekų legionus. Prchalos grupė Benes'o valdžią vadina Sovietų kvizlingais. Grupė įsisteigė Londone, 16 Thurloe St., ir leidžia savo biuletenu—The Czech Press Service.

Tarpe kitų asmenų, grupėje figurouoja V. Leazk-Borin, Vaclav Mišek, Karel Locher, Jiri A. D. Bertl, J. Kratochvil, ir kiti.

VIRŠ 200 ANGLIJOS KARO LAIVŲ JAU PACIFIKE

Londonas.—Gegužės 28-tą britų laivyno vadovybė paskelbė, kad virš 200 Anglijos karo laivų randasi Pacifike. Kiti laivai vyksta ir netrukus stipriausi laivai bus sukonzentruoti prieš japonus.

KUR BANGUOJA NEMUNĖLIS

Kur banguoja Nemunėlis, Kur šėsupė miela plaukia— Ten Lietuva mano brangi, Tenai širdis mane traukia.

Ten darželiuos pinavijos, Ir mergelės kaip lelijos; Ten šalėlė daug geresnė Juoda duona daug gardsnė.

Ten gimtinis yr' kiemelis, Kur gyvena sens tėvelis; Ten mergelė ir močiutė, Tenai broliai ir sesutė.

Lėkčiau, lėkčiau, kad galėčiau, Sparnus paukščio, kad turėčiau; Ten atrasčiau tarp savųjų Daug linksmybių aš saldžiųjų.

O, Lietuva, žeme mano, Žeme garsi jau iš seno? Tėvų krauju aplaistyta Ir nuo vaikų paniekinta.

Kaip be vandens mirėt žuvelė, Be rasos kaip džiūt žolėlė— Be tavęs širdis taip džiūsta, Sveikos dienos man'o žūsta!

IŠ SAN FRANCISCO KONFERENCIJOS

Rašo M. KIZYTE

KVISLINGAI GYRĖ SUSIVIENYMĄ SU SOVIETAIS

San Francisco, Cal., gegužės 24.—Šiandien pirmą kartą Jungtinių Tautų Konferencijoj Tarptautinei Organizacijai Sudaryti plevesavo visų keturiasdešimt devynių valstybių vėliavos, įskaitant dvių naujų narių, Ukrainos ir Baltgudijos. Ukrainos vėliava raudona, ant jos išsiūtas geltonas kūjis ir piau tuvas. Baltgudijos yra tokia pati, tikta ant jos išsiūta žvaigždė ir kviečių vainikas.

Laukiama kivičių, kai Rusija prašys priimti nariais kitas savo respublikas. Antradienį ukrainiečiai pareiškė, kad ir kitos keturiolika respublikų prašys leisti joms prisijungti prie naujos organizacijos. Vakar buvo ukrainiečių spaudos konferencija, šiandien—baltgudžių, abi gyrė susivienijimą su sovietais.

Gautas Legacijos memorandumas čia bus labai plačiai išplatintas.

LIETUVIAI, LENKAI IR LATVIAI NENORI GRĮŽTI RUSŲ ZONON

San Francisco, Cal., gegužės 31.—Kapu puošimo dieną San Francisco konferencija sunkiai dirbo, josios nariai skubėjo ruošti Carteri. Pirmą kartą šios konferencijos metu JAV vėliava iki pietų viena plevesavo, nuleista iki stiebo vidurio. Po pietų Amerikos vėliava vėl plevesavo kartu su kitom 49 vėliavomis.

Pirmas viešas komisijos posėdis Operos Rūmuose sukėlė susijaudinimo, kai Rusija, nesutikdama su metodais generaliniam sekretoriui rinkti, sutrukdė balsavimą.

Mačiausi su "New Leader" leidėju Leon Dennen. Užklausa, kodėl jis nuo Pabalčio kraštų visą savo dėmesį nukreipė į Balkanus. Jis atsakė, kad visą laiką kreipias didelio dėmesio į Pabalčio kraštus, nes joje tėvai gimė Lietuvoje. Jis gyrė Amerikos Lietuvių Tarybos atliktą darbą Lietuvos Nepriklausomybei atgauti.

Dennen kalbės labai svarbiame susirinkime Hollywoode, filmu pramonėje. Sekmadienį kalbės apie mažųjų valstybių teises, ypačingai apie Pabaltį.

Labai įdomu skaityti San Francisco laikraščius, kai jie per-

duoda Jungt. Valstybių pareigūnų pareiškimus apie sunkumus nugalėti iš savo gyvenamų vietų išvartus skaitlingus gyventojus, nes lenkai, lietuviai ir latviai nenori grįžti į rusų okupuotą zoną.

Meksikos užsienio ministeris Ezequiel Padilla yra nusistatęs pasiūlyti neleisti jokiai valstybei būti pasaulio organizacijos nariu, jeigu ji gavo paramą iš ašies. Manoma, kad šiuo pasiūlymu norima uždrausti Franko Ispanijai tapti nariu.

Amerikos Lietuvių Tarybos memorandumas reikėjo naujai spausdinti San Francisco mieste, nes daugelis jo reikalavo.

ALGER HISS LAIŠKAS W. F. LAUKAIČIUI

San Francisco, Cal., gegužės 24.—Jungtinių Tautų Konferencijos Tarptautinei Organizacijai Sudaryti Generalinis Sekretorius Alger Hiss teisejui William F. Laukaičiui šiandien parašytame laiške sako, kad pakvietimai dalyvauti šioje konferencijoje buvo išsiūti toms valstybėms, kurios pasirašė arba pareiškė norą pasirašyti po Jungtinių Tautų Deklaraciją.

"Tamsta, žinoma, žinai, kad svarbiausias šios konferencijos tikslas yra suformuluoti galimai geriausią Carterį Tarptautinei Organizacijai, kuri palaikytų taiką ir saugumą visoms pasaulio tautoms, nežiūrint į jų rasę, spalvą, tikėjimą arba lytį. Ji pašalintų savo energiją ir darbą grynai šioms tikslams, bet tuo pačiu metu ji kreipia daug dėmesio į teisingumą, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių problemas.

"Problemos, kurios liečia vidaus arba užsienio santykius, bet kurios valstybės arba bet kurios tautos nebus įtrauktos į šios konferencijos darbų tvarką.

"Esu tikras, kad Tamsta, turėdamas galvoje reikalą skubiai susitarti dėl Carterio teksto, prisilaikysi šios politikos."

REIKALAUJA LAISVĖS PAVERTOMS TAUTOMS

San Francisco, Cal., birželio —Jungtinių Tautų konferencija deda pastangas paskubinti komitetų darbą. Filipinų Romulo šiandien suaukė specialią spaudos konferenciją, nes tariama globos formulė. Jis reikalavo, kad į pirmą Carteri dalį būtų įrašyta žodis nepriklausomybė, bet ne tiktai globon imamų salų skyriun. Stasėn paaiškino, kad savivaldos forma atitiks kiekvienos globon imamos teritorijos aplinkybėms.

Pulk. Romulo pareiškė, kad Jungtinės Amerikos Valstybės, sutikdamos nusileisti dėl žodžio nepriklausomybė, atsisako dalies savo prestižo. Jis kalbėjo ty bilijonų žmonių vardu, kurie turi vilties būti laisvais, kaip ir filipiniečiai. Jo ginamas reikalas gali būti pralaimėtas, bet jis nori pabrėžti, kad jis kalba jų vardu, konferencijoj dabar.

Nepriklausomybė nebuvo prarasta Valley Forge arba Bataane, jis tvirtina. Vienas korespondentas užklausk generolo, ar jis nenorėtų išvadyti jų tautų, kurios bus išskirtos. Jis atsakė, kad jis jas žinote taip gerai, kaip ir aš žinau. Romulo pareiškė, kad ši klausimą jis iškelsią šiandien komiteto posėdyje ir prižadėjo kelti jį plenarinėje sesijoje. Romulo yra spalvingas ir karštas kalbėtojas.

Šios savaitės "Monitor" parašė straipsnį apie Amerikos Lietuvių Tarybos memorandumą.

Ks. Vanskilis

Tatai Taip Pat Komedijs

(Pabaiga)

Krikščynas pas šimkų buvo oi šaunios! Tik rimnai piktai nesilankė. Bet giminių kad priva-vo! Galimas daiktas, giminės atsivežė dar ir vo gimines—tik jų daug buvo.

Pagaliau, kur nesuvažiuos! Kūmas gavęs iš A-kos penkiasdešimt tūkstančių litų ir manęs iš dvoro centrą. Be to, galimas daiktas, jis ir gausias iš Amerikos pinigų, tas šimkaus kū-mas. Visa tai nuostabu, nuostabu ir pasijutusiai kalonu.

Vyno buvo aštuonios bonkos. Taip, tai buvo kaityta. Bet visa tai niekis... Klausykite, štai dalykas! Kūmas per pačią puotą išėmė ir pa-vojo ant stalo visiems matant...—tai buvo šimtas tų. Tokia melsvai gelsva šimtinė.

Ir pasakė:
— Šituos dovanoju krikšto sūniui.
— Tai buvo bomba sprogsi, nors nė vienos lėkš-
— buvo sudaužusi. Išpūdis velnioniškas!
— pačią valandą visas kažmas kalbėjo, nes ir
— apie ką kalbėti.

— trijų dieną, vieną vakarą, Kazys atėjo iš
— (ten jis dabar gyvena ir kiaušinių val-
— Laukaičiai:

— paspador, toks dalykas... ar negalėtumei
— pamedionio paskolinti man porą šimtų litų.
— iš banko tik pirmadienį tegausiu (ten dar do-
— dokumentus turi sutvarkyti), o turiu atsiimti kos-
— mą naujosioms krikščynoms. Per pirmąsias
— štas išleidžiau, ir dabar prie savęs trūkstus
— šimtus. Atiduosiu su didelėmis palūkanom.

— Kazys taip ramiai, draugiškai ir įtikinamiai
— o, kad neskolinti būtų tik vienas kvailumas.
— Šimta tai galėčiau, bet kad dviejų—kažin...
— susijaudinęs atsakė Laukaitis ir nuėjo
— Toks turtuolis skolinis! Visai patinka.

— Galiau juk su didelėmis palūkanom gražin.
— Taip, taip,—murmura Kazys,—tai aš tada nė
— pamto neimsiu, man tuos niekus, porą šimtų,
— kolins Jursys.

— Čia kiek blogiau. Laukaitis susirūpino. Jis pa-
— pakuos.
— Tai aš paklausu gspadinės, gal ji turės.
— atėjo ir, po ilgos valandos, atnešė du šimtus,
— variniais sukrapštytus.

— Kai rytą atsikėlė Laukaičiai jau Kazys buvo
— šaunus. Ankstyvas, ankstyvas! Kažkas dygtelėjo
— Laukaičiai ir širdį. Tai kvailystė!... Vis dėlto,
— pinigų turi...

— atėjo diena, bernas-ponaitis negrįžta. Praeį
— diena—tai ar pasiuo!
— kaitis vaikšto po kiemą ir baisiai susirū-
— pino.

— Kažkas pro kūtės galą galvą kyšt! Laukaitis
— ūri: tai Jursys. Ko tas pastaranka slaptai dai-
— rasi? Paskui Jursys eina gatve ir vėl kažko žval-
— gina.

— E, kaimynel—šuktelėjo Jursys,—kur jūsų
— Kazys?
— Prieš savaitę taip išsidirbo jie dėl to Kazio,
— nanė, kad nė po mirties nebusitaitkins, o da-
— bar sako: "Kaimyne, kur jūsų Kazys?" Bet Lau-
— kaitis ir nusigandęs ir susirūpinęs. Jis nuširdžiai
— pasako:

— Tai a čioris... Išėjo, jau dvi dienos. Pa-
— dar du šimtus litų.
— net pašoko.
— kolina du šimtus?!

— pasiuo! Aš paskolinau tris šimtus.
— cinės iškišo galvą Urbaitis. Nėdrįsta
— k taip pat su kaimynais velnius vie-
— t galvos statė dėl Kazio. Jis dairo-
— joja. Paskui prieina arčiau ir šuk-
— telėja.

— kaimynai, ar jūsų Kazys išvažiuo?
— Tai taigi, kad išėjo. Iš manęs ir štai iš kai-
— pasiskolino pinigų ir negrįžta...

— Apsaugok Viešpatie,—suriko Urbaitis,—pas-
— tutinius tris šimtus sukrapščiau... Ot rupūžė!
— Na ir būk tu man toks rupūžė! Sakė, jei nepa-
— skolinai, tai iš kitų gausias.

— Bet jis turi penkiasdešimt tūkstančių,—sa-
— to Jursys.
— Vyras pasižiūrėjo į vienas kitą.
— Po klouną vaikšto šimkus ir taip pat kažko
— žirosi. Pamatęs vyrus eina nedrąsiai artyn.

— Juk Kazys šimkaus kūmas, gal šimkus ka-
— no?
— Ar nepaskolinai Kaziu pinigų?—šuktelėjo
— kaitis.

— ar pasiuo! Iš kur gi jie žino?
— taigi, kad paskolinai... Prašė kažkokiam
— nu, kol atsiims iš banko. Tik aš teturėjau
— k, kur jis pats padovanojo per krikščynas.
— ir paskolinai.

— Iš trobos atbėgo susirūpinusi Laukaitienė. Na,
— kas čia dar bus.
— Dešrų nebėra, visas dešras kažkas pavogė.
— Vyras tik pasižiūrėjo į vienas kitą. Urbaitis
— žvilgsniu nusirūpino ir dar kartą dar smar-
— tūsiai žvilgsniu.

— Juk jis turi penkiasdešimt tūkstančių
— ia, lyg išgelbėjimo ieškodamas, nedrą-
— kė.
— turi, ne penkiasdešimt tūkstan-

Visi atsuko. Tai Didžiokas. Na, jau tas tai juoksis. Jis ir pirmiau sakė, kad bernas meluoja. Vyras net šilta iš gėdos prieš Didžioką pasidarė.

Didžiokas pažūrėjo į kaimynėlių nuolistas no-
sis ir sako:

— Tai jau paskolinot pinigų?

— Po biškį.

Kaso pakaušius vyras. Laukaitis sako:

— Visus tas krupis apgavo. Durniai buvome...

Tik vienas tamsta...

— Taigi ir aš, kaip durnius paskolinai—net keturis šimtus!... Rodė laiškus ir antspaudas ant voko iš Amerikos.

J. GRUSAS

NUGRIMZDUSI PILIS

(PASAKA)

Kartą vargšas žmogelis visai pristigęs maisto ir ejęs pas galeistingus giminaičius pašalpos prašyti. Kelyje sutemp. Reikėjo eiti pro pilį. Tik kur buvo, kur nebuvo, mažą mergaitę bestovinti. Prašo tą vargšą pasigailėti, nes ji visai nusilpusi esanti, ligota, o niekas jos nepasigailis. Truputį su juo paėjusi, ji verkdamas sumukusi ant žemės. Vyras pasigailėjo, paėmė ją ant rankų, bet pasijuto jau paklydęs. Tuo tarpu pamatė ant kalno daug žiburių ir lipo su mergele tenai. Belipant jo krepšelis su valgiu išsprūdo iš rankų ir nuriedėjo žemėn pakalniui. Dabar tamsią naktį jis nesitikėjo krepšeli berasti, todėl tarė mergaitėi: "Mergaitė, dar niekadoks tokios nelaimės neturėjau. Jei ir namie, kai tave parnešiu, taip bus, tai dvigubą vargą turėsiu..." Mergaitė prašė: "Tik užnešk mane ant kalno, gal pilyje gausime nakvynę..." Jau kuone iš paskutinių jėgų ligi pilies atkvėpavęs mergaitė ant žemės paleido. Ši iš kišenės raktą išsitraukusi pilies vartus atrakino ir savo išgelbėtoją, kurs ją ant kalno užtempė, už rankos pažmūsi vedėsi į pilį. Įėjo į didžiųjų salę. Čia viskas aplinkui šilksai ir auksu tvikėjo. Namų šeimininkė jį meiliai pasveikino, o jis visus savo vargus nusipaskojęs gera nakvynę gavo. Ryto metą jau ir jo pamestasis krepšelis šalia gulėjo.

Jam labai rūpėjo kuo veikiausiai grįžti pas savo badaujančią šeimą, todėl po pusryčių meiliai ligi vartų palydėtas jis ir iškeliavo. Jo susitikti išbėgo linksma ir sveika žmona su vaikais ir tuoj pasigyrė brangios viešnios susilaukę, kuri juos visa kuo aprūpinusi. Jis, vos į trobą įžengęs, tuoj pažino viešnią—tatai buvo vakarykštė mergaitė. Ji tarė: "Tu mane vakar labai meilingai priėmėi į savo namus ir žadėjai laikyti. Dabar tau atsidėkodama tavo namus visa kuo aprūpinau. Jei kada vėl tau prireiktų mano pagalbos, pribūsiu." Taip ji meilingai atsisveikinusį savo rūmus grįžo, o jo krepšelis ir kišenės rados pilnos auksinių pinigų. Maisto irgi buvo pilnas sandėlis.

Su laiku ir ši pilis prakeikta nugarimzdo. Saurkėtyje ir mėnesioje dažnai matydavo ant kalno riteriškes auksu plaukus besisukuojančias, o kai jas pasveikindavo, jos meiliai padėkodavo. Kartą viena medžiotojas, pašautą stirną besivydamas, ant pilakalnio viršaus užsivijo ir pamatė anapus daubele dvi mergaites neapsakomo gražumo. Jos meilina jį prisivadinusios tarė: "Tu kaip tik laiku atėjai: gali mudvi ir pilį išgelbėti. Jei kantrybės turėtai eik su mumis..." Įėjo į didelę seklyčią. Viduje stalis stovi, ant to stalo sidabrinė skrynija stipainiu užraktu, o užrakte auksas raktas kyšo. Ant stalo lyg auksinis gaidys tupi. Mergaitės klausia medžiotoją: "Katra tau mylimėse esava?" "Man šis tiek pat, katra,"—atsakė jis. Jiedvi tarė: "Taigi tris kartus tą raktą apsuok, pirm negu tas gaidys pragys..." Jis manėsi tuoj atrakinąs: džiaugiamasis už raktą tvėrė, bet tas baisiai karštas buvo. Be to, jo ranką kažin kas baisiai plėšė atgal. Visi nuilšę raktą vieną ranka apsuoko. Jam visa jėgas sukauptus, su įnirtimu raktą besukant, aidys pasiplasnojo ir tris kartus sugiedojo, o raktas vėl atgal atšoko.

Piktas už savo perankstų džiaugsmą medžiotojas slimtinio namo, o mergaitės jam tarė: "Tikrai skirtingai am skrynija kuone pati būtų atsirakinusi ir būtų tekę visi joje paslėptieji turtai ir viena mudvieji."

JAU VAKARAS BUVO

Jau vakaras buvo, žvaigždutės aužibo, Jau kaimas suskambė lakštučių balsai, O rasos žėdžūgai ant lapų užkibo, Ir šniokšdai snaudžia tamsieji miškai.

Mėnulis iškąs padangėms keliauja, Vėjelis su laisvau žaidžia smagiai, Tik mano krūnėj širdis perlimauja, Tai kyli, tai žata begaliai jausmai.

Man miela ir liūna, norėčiau dainuot, Norėčiau prikelti jaunuosius visus, Jaunimui dainuot: gana jums miegoti, Pakilkit į darbą, vynes laukuos.

ŠV. ANTANAS PADVIETIS

1195—1231—1945

Kas negirdėjo šiandieną pasaulyje plačiame Apie menkos išvaizdos, apdėvėtai vienuolio rūbais Rudais, bet didį, galingą stebukladarį šv. Antaną iš Padvo. Su meiliu kūdikėliu Jėzumi ant savo lietu šventų rankų?

Visiems mums brangus ir pasaulio tautų pamylėtas, Garbingas šv. Antanas šį pasaulį išvydo linksmas 1195 m., Lisabonos mieste, Portugalijoje iš labai dorų, pamaldžių ir turtingų Martyno ir Marijos de Bulloas tėvelių.

Mažyliam berneliui per šv. krikštą duota gražus Ferdinando vardas, nes buvo toks šalyje paprotys, Kuris nuo pat jaunųjų kūdikystės dienelių visus Stebino savo šventumu, dorybėmis ir gilia išmintim.

Sulaukęs 15 metų savo amželio įstojo į šv. Augustino Vienuolyną Lisabonoje, kame greit atsišlymėjo ypatingais Mokale gabumais, ugninga iškalba, protu, šventumu. Tat ir pasiryto vykt misjonieriaus Afrikon Maurų šalyje.

Tačiau Dievas surėdė jam gyvenime kitokius kelius, būtent, Sustiprinti dvasią, jėgas jaunučio pranciškonų vienuolyno, Tat gavęs per savo vyresnybę dangaus įkvėpimą, jis stoja 1221 m. į šv. Pranciškuso Kombrijoje vienuolyną, gaudamas vardą Antano.

Išsipildė jo jaunystės troškimai—jis pagaliau vyksta Afrikon Stabmeldžiams maurams Evangeliją skelbti, bet nelgam... Sunki liga privertė jį grįžti atgal, tačiau ne į gimtinę, Bet į Azyjų, Italijon, kame šv. Pranciškus neseniai įsteigė ordeną.

Kaip giliam mokslo žinovai teologijos, filosofijos srityse, Jam teko net profesoriauti garsiuose Bolonos, Tuluzos, Romos, Montpellier ir Paduos universitetuose, bet ir čia jis visuomet pasilikio šventu, nužemintu, savęs atžadėjusiu, paklusniu Dievo tarnu.

Jis sakė savo gražiausius pamokslus netik vienolynuose, Bet pasiekė liaudį ir gausias minias turtuolių, karalių, Įvairaus luomo, amžiaus, pašaukimo, tautų asmenybes, Ir visi jo iškalbingi pamokslai tiesiog darė stebuklus.

Savo gilios išminties, nužemintais žodžiais praklinaiš Jis priversdavo klaidatikius grįžti į tikrą Bažnyčią, Kiečiausias nusidėjėlius, juodžiausias sąžinės, blogiausių Darbų žmones,—ramiai, meiliai ir švelniai su Dievu sutaukyti.

Per savo gana trumpą, vos 36 metų amžiaus gyvenimą, Jis daug yra įvykęs stebuklų garsiu, daug nekaltų aserų Nušluostęs, daug nelaimių, vargo, skurdo sumazinęs žmonėse. Kad net popiežius Grigalius IX viešai jį pavadino "Šv. Antanas Stebukladariu."

Nužadamas savo gyvenimo užgesančią žvakę, Nutraukia jis savo darbus sunkius ir dvasioi giliai susikaupęs Grįžta į savo mylimą PADŪA ir čia vienuolių-brolių tarpe Birželio 13 d., 1231 m. miršta... gaudamas amžiną vainiką garbės.

Pragarsėjusį tūkstančiai stebuklų didįjį visame krašte Popiežius Grigalius IX 1232 m. Spalio mieste iškilmingai Paskelbė jį SVENTUOJU, kurio šv. palaikai, ypač iki šiandien Visai nesugedę išliti Paduoje švento Antano bažnyčioje.

Netrukus jis taip plačiai išgarsėjo visose tautos, šalyse, Kad jo praklinaiš garbei tapo pastatyta daug bažnyčių, koplyčių, Pavadinta universitetų, kolegijų, parapijų, draugijų, novicų, vardų. Net garsus himnas: "Jei ieškai stebuklų, skubėk prie šv. Antano" parašytas.

Taigi ir mes visi lietuviai, apvaikantį jo šventę garbingą birželio 13 d., Ir minint jo gimtadienio 750 metus, visose savo nelaimėse, Varguose, reikaluose bėkime prie mylimo šv. Antano, O jis mus supras ir padės, nes... jis nieko dar nėra apvykęs!!!

PADANGES ARAS

Birželio 13 d., 1945 m.

ATSILIEPIMAI APIE LEIDINĮ

New York (LAIC).—Kun. J. A. Karalius, Shenandoah, Pa., pirmutinis užsisakė 10 egzempliorių "Ghillebert de Lannoy in Medieval Lithuania" paskleidimui tarp svarbesnių Amerikos įstaigų ir knygynų. Kun. K. Paulonis, Brooklyn, N. Y., užsisakė vieną knygą sau ir 4 knygas kitoms įstaigoms.

Lietuvos Ministeris p. P. Zadeikis pastebi, kad "knygelė dar gero įspūdiu. Sveikinu dėl rimto susidomėjimo Lietuvos istorija." Konsulas P. Daužvardis (Chicago) veikalą vadina "gražiu ir reikšmingu lietuvišku darbu, kuris paturtins ir pajavins lietuvišką knygų lobyną anglų kalba." Vice konsulas V. Stašinskas (New York) pažymi, kad tai "kruopštus ir didelis darbas, kuriuo angliškai skaitantį visuoameni atverstas naujas ir iki šiol nežinomas mūsų praeities puslapis." Latvijos Ministeris dr. T. Bilmanis leidinį pavadino "magnificent" ir pasveikino L. A. I. C.

Ligi šiol recenzijas parašyti pažadėjo: The Classical Outlook (Vanderbilt University, Nashville, Tenn.), Quarterly Bulletin of the N. Y. Historical Society, Records of the American Catholic Historical Society (Philadelphia, Pa.), American Catholic Historical Society (Philadelphia, Pa.), American-German Review (Carl Schurz Memorial Foundation, Philadelphia, Pa.), American Swedish Historical Yearbook, American Irish Historical Society, University of Minnesota, Duke University (N.

Carolina), Journal of Central European Affairs (University of Colorado), N. Y. Genealogical and Biographical Record (July 1945). Veikalą paminėjo N. Y. Times Book Reviews. To pasekmėje visa cilė mokslo įstaigų užsisakė leidinį. Vineland, N. J., Historical and Antiquarian Society veikalą apibūdino kaip "a pleasure to the eye, even as its contents is to the mind." Worcester, Mass. Antiquarian Society džiaugiasi papildžiusi savo rinkinį apie velionį Prėz. Roosevelta. Veikalas kainuoja tik \$1.00. Įvairių kolonijų įstaigos ir veikėjai yra rėginami užsakyti knygą sklėdimui vietos knygynuose ir mokslo įstaigose.

ICKES RAGINA TAUPYTI KURĄ

Washingtonas.—Harold L. Ickes, Kietojo Kuro administratorius, ragina visuomenę tuojau sustabdyti namų šildymą, kur tik tai įmanoma, ir imtis priemonių išvengti kaltų būtų kitai žiemai atėjus. Pažymėdamas, kad šiuo metu daugelyje J. V. vietų ugnis dar tebekurenama, administratorius Ickes pareiškė: "Kiekvienas šiuo metu sunaudotas svaras anglies ar kokos ar galionas alyvos sumažins tiau pat kuro kiekį ateinančiais žiemai, kai nepaisant Vokietijos kritimo, mums kuro dar vis tebetruks." OWI

NEW YORK--NEW JERSEY LIETUVIŲ KONFERENCIJA

New York (LAIC).—Sekmadieni, gegužės 20, Pennsylvania viešbučio Moderne salėje įvyko N. Y. Lietuvių Tarybos sukvietta N. Y. ir N. J. lietuvių draugijų konferencija. Be N. Y. Lietuvių Tarybos ir ALRK Federacijos apskrities atstovų, kurie jungia visą cilę organizacijų, buvo atstovaujama apie 40 organizacijų—87 atstovai ir keliasdešimt svečių. Lygiai 2:30 val. pp. kun. K. Paulonis, šv. Jurgio parapijos Brooklyne klebonas, paskaitė invokaciją. Baritonas Pr. Stankūnas, akompanuojant Jurg. Dirgenčiui, vadovavo abiejų himnų giedojimui. Po to Tarybos pirmininkė Stella Subatienė, vice pirminė: Juozas Jokubavičius (Paterson, N. J.) ir Stasys Lukas (Brooklyn, N. Y.), sekretoriai: Pr. Bajoras ("Tėvynės" red.), išdin. Rezoliucijų komisiją sudarė adv. St. Briedis, adv. K. Jurgėla, El. Matulionytė, J. Glaveckas ir V. F. Jankauskas. Prof. Kazys Pakštas nepaspartai gražiai apibūdino Steigiamojo Seimo reikšmę—kalbėjo 1 val. 15 m., kurios prabėgo kaip minutė. Jo kalba sužavėjo klausytojus. Labai įdomius pranešimus padarė Pr. Bajoras (apie mūsų nuopelnus karo pastangoje), J. Laučka (apie lietuvių šelpimo akciją) ir K. Jurgėla (apie talką Lietuvos žmonėms kovoje už nepriklausomybę atsteigimą). Po paskaitų buvo eilė diskusijų. Konferencijos dalyviai suaukavo lygiai \$400.00, Stambiausią auką davė Rochester, N. Y., A. L. T. skyrius—\$100; Maspeeth, N. Y. draugijos per kleboną kun. J. Balkūną atsiuntė \$50; LSS 19 kp. \$25. Kiti aukavo sumulkesnėmis sumomis. Ant prezidiumo stalo buvo išdėstyta visa šiame kare pasirodžiusi literatūra Baltijos valstybių gynėjų pusėje—Rochester, N. Y., klebonas kun. J. Bakšys ir LSS 19 kp. sekret. J. Januškis raštu sveikino, linkėdami, kad įvyktų visų patriotiškų lietuvių pajėgų suvienijimas ir kad būtų stengiamasi sudaryti bendrus komitetus su visų pavergtų tautų draugais Amerikoje. Konferencija nutarė

BALTIJOS PAJŪRYS RUSIJOS VAIKAMS

Washington (LAIC).—OWI Baltic News Bulletin praneša, kad, pagal Maskvos radio, 1,700,000 Rusijos vaikų šią vasarą atostogaus Baltijos pajūry—išvauduose Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikose. Tam tikslui jau rekvizuoti geresnieji pastatai ir steigiami 3,000 stovyklų. Tas pats radio pranešė, kad Ukrainos pajūry atostogaus "du syk daugiau vaikų, kaip pernai." Pranešimas nepasako, kur nukraustyti tų "geresnių pastatų" savininkai Baltijos valstybėse. Pažymėtina, kad prieš karą visų trijų Baltijos valstybių gyventojų skaičius nesiekė 6 milijonų. Taigi trečdaliu padaugės gyventojų, bent šiai vasarai.

SEKA KAINAS NAUJŲ FIRMŲ CIGARECIŲ
Washingtonas.—Kainų Reguliavimo Įstaiga pareiškė, kad pasirodymas naujų firmų cigarečių aukštesnėmis kainomis, negu taip vadinamų standartinių firmų, yra atydziai sekamas, ir jei kainų pakilimas pasirodys nepateisinamas, bus imtasi atitinkamų žygių. OWI

IDOMIOS NAUDINGOS KNYGOS
AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ DARBAL. Išleido Kunigų Vienybė. Stambaus formato, 352 puslapių. Knyga padalinta į penkis skyrius apimančius Amerikos lietuvių parapijas, draugijas ir įstaigas, mokslo įstaigas (aukštesnės ir parapiškos mokyklos), spauda ir žymių veikėjų vėteranų biografijas. Knygos iliustruota 40 paveikslu. Knygos kaina kietais viršeliais \$3.00, paprastais aptaisais \$2.00.

SPARNUOTI LIETUVIAI — DARIUS IR GIRENAS. Parašė P. Jurgėla. Turinys: Dariaus ir Gireno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino misko paplūptis. Žygio atgarsiai pasuly. Dariaus ir Gireno nuopelnai atvejai ir jų tautai. Pozicija apie Lietuvos skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai. 384 puslapiai su 86 paveikslais; tvirtai viršeliai. Kaina \$1.50.

NUSISYSPOK! Surasė J. K. M. Tai yra puiki, rinkinių juok knyga. Ją nusipirke nesigailėsite, nes tai renybė mūsų kalboje. Nepamirškite, kad tai ne vienas skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupasa-kolijmais. Pakartotiniai teks tą knygą nusiekti ir šė naujo skaityti. Atgausdinta ant puikiausio popierio ir rista gražiais aparais. Jų randasi 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po \$1.00, dabar beveik visų reždaliu nupiginta ir parduoda tik už 70 centų.

SIBIRO ISTREMIME IR BOLŠEVIKŲ KALEJIME. Parašė Juozas Pranskis. Kaina 10 centų.

Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ 73 E. South Street (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Pa.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliuskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išsivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prsieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsiskant kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VIKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltuševičius, Dr. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Simutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičiūnas, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetka, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Išdavininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karalauskas, Išdo Glob., 13 Garrison St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abramaitis, Išdo Globėjas, 118 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalius, 52 "G" St., So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10608 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

SVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Milauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venšovas, 1287 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Zukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Zemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Slakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa.—2-ros kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuoj po sumai šv. Antano parapijos svetainėje.

PITTSBURY, Pa.—7-tos kuopos susirinkimas bus birželio 17-tą dieną tuoj po sumai bažnytinėje svetainėje.

WATERBURY, Conn.—11 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną šv. Juozapo parapijos senos mokyklos kambaryje 1.00 val. po pietų.

CHICAGO, Ill.—15-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną šv. Jurgio parapijos salėje, 2 val. po pietų.

CHICAGO, Ill.—16-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną šv. Mykolo parapijos mokyklos kambaryje Nr. 3, 1644 Wabansia Ave. Visi nariai, dalyvaudant ir naujų kandidatų atsiveikt prisirašymui.

NEWARK, N. J.—19-36 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuoj po sumos šv. Jurgio draugijos salėje, 180-2 New York Ave.

SO. BOSTON, Mass.—21 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną po bažnytinėje svetainėje, 10-tą rytą (tuoj po sumai).

MINERSVILLE, Pa.—24 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 2 val. po pietų šv. Pranciškaus parapijos mokyklos kambaryje.

MINERS MILLS, Pa.—25 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną bažnytinėje svetainėje, W. Thomas St., kaimas Chandler Ave.

SCRANTON, Pa.—30-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną paprastoj vietoj tuoj po pamaldų. Visi nariai privalo atsilankyti ir savo dukles užsimokėti.

ANSONIA, Conn.—32-ros kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną šv. Antano parapijos bažnytinėje svetainėje tuoj po sumos.

ROSELAND, Ill.—33-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną po sumai (11 A. M.) Viesų šventų parapijos svetainėje, 10908 S. Wabash Ave., Roseland, Ill.

KINGSTON, Pa.—34-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuoj po sumos šv. Marijos parapijos svetainėje.

McKEES ROCKS, Pa.—35 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuoj po pamaldų, parapijos salėje.

HOMESTEAD, Pa.—38-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuojau po pamaldų, t. y. 12.30 val. po pietų.

CICERO, Illinois—48-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną

1-mą valandą po pietų, šv. Antano parapijos mokyklos kambaryje.

NEW PHILADELPHIA, Pa.—51 kp. susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuojau po sumai parapijos svetainėje.

CHESTER, Pa.—71-mos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuojau po sumos.

YOUNGSTOWN, Ohio.—63 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuoj po sumos parapijos svetainėje.

BELOIT, Wis.—76-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 2-ą valandą po pietų.

DuBOIS, Penna.—78-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną šv. Juozapo parapijos svetainėje, tuoj po sumos.

EYNON, Penna.—80-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną bažnytinėje salėje tuoj po pamaldų.

NORWOOD, Mass.—81-mos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 3.30 P. M., šv. Jurgio parapijos svetainėje.

N. S. PITTSBURGH, Pa.—87 kp. susirinkimas bus birželio 10-tą dieną J. Vėsaus Dangunų šeimimo parapijos svetainėje, tuoj po paskutinį šv. mišių. Visi nariai privalo atsilankyti ir naujų narių atsiveikt.

WATERBURY, Conn.—91 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną šv. Juozapo parapijos mokyklos kambaryje 1 val. po pietų. Visi nariai susirinkti.

EASTON, Penna.—93-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuoj po paskutinį mišių šv. Mykolo parapijos salėje.

GILBERTON, Pa.—96-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku. Teiktis visi nariai susiti.

ROCHESTER, N. Y.—108 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuoj po pirmų mišių šv. Jurgio parapijos svetainėje.

BRIDGEVILLE, Pa.—112 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną bažnytinėje svetainėje Bridgeville, Pa.

HARRISBURG, Ill.—123 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 1 val. po pietų Raštininko bute. Nariai, teiktis dalyvauti.

S. S. OMAHA, Neb.—128 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną mokyklos salėje.

GARY, Indiana.—128-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 15-tą ir Lincoln gatvės.

ROCKFORD, Ill.—137-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną

tojų po sumai šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

WESTVILLE, Ill.—151 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną parapijos salėje. Nariai, dalyvaudant ir naujų kandidatų atsiveikt.

AURORA, Ill.—154-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 1-mą valandą po pietų, kp. raštininko bute: 1336 Superior St. Visi nariai teiktis susirinkti.

NIAGARA FALLS, N. Y.—170 kp. susirinkimas bus birželio 10-tą dieną šv. Jurgio parapijos salėje tuoj po sumos.

DETROIT, Mich.—171-mos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną šv. Jurgio parapijos svetainėje nuo 12.30 val. po pietų. Visi nariai malonėkite susiti.

CASTLE SHANON, Pa.—172 kp. susirinkimas bus birželio 10-tą dieną pirmą valandą po pietų pas rašt. M. A. Adomaitį.

WAUKEGAN, Ill.—177-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną po pamaldų šv. Baltamiejių parapijos mokyklos kambaryje.

AKRON, Ohio.—178-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną bažnytinėje salėje, 1414 E. Ave. tuoj po mišių.

E. SAINT LOUIS, Ill.—179 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną Nekalto Prasiždėjimo Panelės šventišiausios parapijos salėje, 15 and Bough Ave., tuoj po sumos.

ALLIANCE, Ohio.—180-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną po sekr. Domicelę Smith, 1257 South Street.

ELIZABETH, Pa.—197-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną šv. Mykolo parapijos bažnytinėje salėje tuojau po sumai, 1 val. po pietų.

KINGSTON, Pa.—209 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 2 P. M. po bažnytinėje svetainėje.

WILSON, Pa.—215-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną po Nr. 422 Glenn St., Wilson, Pa.

REINERTON, Pa.—220 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 2 val. po pietų pas W. Kasputis, 1112 E. Grand Ave., Tower City, Pa.

THROOP, Pa.—225-tos kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 1 val. po pietų Vinco Gerdiūno salėje, 208 Boulevard Ave., Throop, Pa.

W. HAZLETON, Pa.—226 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną

NANTICOKE, Pa.—234 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 1.30 val. po pietų pas kuopos sekretorių K. Kvedaravičių, 809 So. Hanover St., Nanticoke, Pa.

KANSAS CITY, Kansas—236 kp. susirinkimas bus birželio 10-tą dieną šv. Kazimiero parapijos svetainėje po sumos.

AMSTERDAM, N. Y.—243 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną bažnytinėje salėje tuoj po pamaldų.

MOUNDSVILLE, W. Va.—249 kp. susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 1 val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi atsilankykite laiku ir atsiveiktite naujų kandidatų.

MINDEN, W. Va.—251 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną M. Prankausko salėje, Oak Hill, W. Va. Pradžią 1 val. po pietų.

PITTSBURGH, Pa.—254 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 2 val. po pietų, Ant. Urbanavičiaus name, 3522 Howley St., Pittsburgh.

DETROIT, Mich.—265 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuojau po sumos šv. Antano parapijos mokykloje, W. Vernor ir 25th gatvės.

MILWAUKEE, Wis.—289 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną po pamaldų, bažnytinėje salėje.

SPRINGFIELD, Ill.—295 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėje salėje. Malonėkit visi nariai susirinkti ir kandidatų atsiveikt.

CARBONDALE, Pa.—298 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną Sacred Heart bažnytinėje salėje. Visi atsilankykite.

PHILADELPHIA, Pa.—301 kp. susirinkimas bus birželio 10-tą dieną tuoj po pamaldų, 19 Wallace St.

GLASSPORT, Pa.—306 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną 433 Iowa Ave.

APIE VERAKSO VEIKALĄ

Gegužės 29-tą gavau ukrainietiška laikraštį leidžiamą Argentinoje, vadinamą: "Perelomu." Tame tai naujienašty užtikau ir recenzija—literatiška įvertinimą Kazimiero Verakso knygos-veikalą "Lituanis Entre El Fuego Cruzado."

Jau pirmose eilutėse autorius tą veikalą vadina *kapitalna praeis*—pirmiauliniu kūriniu. Ir jis, plačiai, nuosekliai aiškindamas to veikalą turinį, tarp kitko pažymi, kad tas veikalas apie Lietuvą išpanų kalba ne tik kad supažindins Pietų Amerikos ap-

KUNIGO JUOZAPO ČEPUKAIČIO JUBILIEJAUS MINEJIMAS

Philadelphia, Pa.—Sėkmadienį, gegužės 27-tą, vietiniai andriejčiai minėjo savo klebono, kun. Juozo Čepukaičio 25-kių metų kunigystės sukaktį.

Ryte jų naujoje bažnyčioje, to jubiliejaus proga, buvo iškilmingos pamaldos—suma su asista ir atatinkamas pamokslas; o vakare, jų svetainėje, įvyko jubiliejinis bankietas ir kurį žmonių tiek buvo susirinkę, kad beveik netilpo svetainėje. Valgiai, kaip dabartiniu laiku, buvo ir labai puikūs.

Vakaro vedėju buvo kunigas Saliomonas Mažeika.

Sio parengimo programa tokia: Malda Amerikos ir Lietuvos tautiniai himnai. Vietinės mokyklos vaikučių pasveikinimas jubiliejauto. Vadovaujant Petriui Staniškiui, vietinis choras pagerbė jubiliejauto. Solo—Ona Urbanė. Daina: "Du Broliukai Kunigai"—Justė Tunaitytė, pritariant harmonika Eugenijui Tunaičiui. Solo—Pranas Tamulis. Daina: "Kur Nemunas ir Dauguva"—Justė Tunaitytė. Toastas. Malda.

Grazias' prakalbėles pasakė Juozas B. Laučka iš Brooklyno ir kun. dr. J. B. Končius iš Mt. Carmel; o užbaigoje, ačiūdomas už pagerbimą, kun. Čepukaitis irgi pasakė gan ilgoką ir gražią prakalbėlę.

Sulig sąrašo, išspausdinto pro-

gramoje, to parengimo komitetą, vadovaujant kun. S. Mažeikai, sudarė šie asmenys: kun. St. Venšauskas, muzikas Petras Staniškis, ponios Petronėlė Kristaponienė, Rozalija Markūnienė, Marijona Rimdeikienė, Rozalija Kvasauskienė, Paulina Pūklienė, Albina Deksnienė, Juozapina Urbanienė, Genovaitė Romanienė, p-lė Emelija Staniškytė ir viengentis Pranas Pūkas.

Kiek teko patėmyti, iš kaimyninių kazimieriečių tame bankietė dalyvavo jų kunigai: kun. S. Mažeikos tėvai viengentiai Simas ir Agota Mažeikai; abu Kavaliauskai, panelė Ona Unguraitė ir kiti. O iš jurgiečių patėmijau vargonininką muziką Antaną Dziką ir dar vieną kitą. Buvo ir tą jubiliejų atvykuri ir kun. Čepukaičio sesuo vienuolė Marija Genovaitė.

Jubiliejautas kun. J. Čepukaitis yra gimęs miestely William Penn, Pensylvanijoje.

Kaip meno, taip ir visa bankieto programa buvo išpildyta netik kad gerai, bet net gi ir pagirtinai. Vertėtų visus išvardinti, kas to nusipelnė, bet ta nelaimė, kad tiesiog yra neįmanoma sužinoti visus vardus ir pavardes. Then... pardon me!

Gerbtinas jubiliejautas kunigas Čepukaitis šia proga, supranta ma, ir dovanų apturėjo.

Portričmondietis

P. A. RAMOŠKOS LAIŠKAS

LRKSA 13-tos kuopos sekretorius J. G. Būdelis, Baltimore, Md., gavo laišką iš Lietuvos nuo A. Ramoškos, buvusio baltimoriečio veikėjo ir spaudos platintojo. Laiškas rašytas lapkričio 12 d., 1944, o gautas gegužės 26, 1945.

A. Ramoška tarp ko kito rašo: "Jei dar esate gyvas ir sveikas, tai nuosirdžiausia sveikinimas ir šeimai ir linkiu jums laimingų švenčių ir viso gero!"

"Aš dar esu gyvas, tik sergu antri metai dėl senatvės ir tokie laikai sunkūs pernešti. Beveik 50 svarų mažiau sveriu, kaip Amerikoje. Buvau net pas 6 gydytojus ir nei vienas nepadėjo. Gailius dabar išvykęs iš Amerikos, bet po laiko. Deje, prieš karą nebuvo blogai ir Lietuvoje..."

"Apie karą jūs skaitote laikraščiuose, o antra—vargu gausite šį laiškutį, tai neapsimoka ir rašyti. Poros metų žiemos buvo labai šaltos, tai pusė sodų iššalo, ypač patys gerieji medžiai, tai neturime obuolių ir kitų vaisių. Šiomet vasara buvo labai sausa. Žieminiai javai ir vasarojus neblogas, bet daržovių tik pusė ir tos menkos. Bulvės tik kepti, o tarkuoti permažos ir visos daržovės menkos; o valgytoj daug. Upeliai, balos, kudros, net šuliniai sausi. Net gyvuliams reikėjo vandenį vežti. Nebuvo lietus, neturime nei grybų. Tik lapkričio 10 pradėjo lyti, bet jau pervėlu. Artėja "kalakutų diena", bet kalakutas kainuoja 500 rublių; višta 200 rublių, 1 kiaušinis—10 rublių. Tai mano Antanukas nevalgys nieko..."

Vokiečiai tris metus šeiminkavo Lietuvoje, tai mažai kas, arba nieko neliko. Fabrikus iššviestūnija su Lietuvos senesniaisia ir naujesniaisia istorija ir su lietuvių reikalais jų žūbtūnėje kovoje už Lietuvos laisvę, kuri praityje buvo įgijus galybę, garšą ir garbę, bet toji knyga "Lituanis Entre El Fuego Cruzado" ir labai daug padėjo, nors ir netiesioginiai (indirecte) ir kitoms tautoms, kurios siekdamos laisvės ir pilningos valstybinės nepriklausomybės, trokšta išsilaisvinti iš varžtų jungo ir šiaurės Meškos naga.

K. Vidikauskas

AUKOS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

Nuo šiu metų gegužės 1 iki gegužės 24 dienos Amerikos Lietuvių Tarybai prisūtė:

ALT Chicago skyrius	\$1,000
Manchester, N. H., Lietuvių Draugijos ir BALF 53-tas skyrius, prisūtė W. Zarembo	50.00
SLA 304 kuopa, Buffalo, N. Y., siūnė Kastantas White	20.00
Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba, aukas persūtė Mrs. Elizabeth Lazauskas, rinko Mrs. Matulauskas ir Mrs. Kurelaitis	96.00
Thomas, W. Va., lietuviai, siūnė J. Milkintas	50.00
Joseph Kalvaitis, Hemphill, W. Va.	50.00
K. Zokas, Philadelphia, Pa.	50.00
Federation of Lith. Amer. R. C. Societies, Dayton, O., duklės	10.00
J. G. Būdelis ir Ona Garkšienė surinko Baltimorės lietuvių tarpe	10.00
SLA 226 kuopa, prisūtė J. Čepukas	5.00
SLA 352 kuopa, Detroit, Mich., prisūtė Overattis	14.20
Dr. P. Grigaitis už užsakytas knygytes	12.00
ALT Chicago skyrius, per p. Simutį	50.00
St. Peter's Church, Minersville, Wis., persūtė kun. Pr. Skruodenis	125.00
SLA 342 kuopa ir Easton lietuviai, surinko P. Kaulius, persūtė S. Zaušitis, Easton, Pa.	41.00
Natalija Svoboda, Cicero	5.00
Charles ir Vera Wallen, Chicago	10.00
Mike Ulčinskas, ir 294 LRKSA kuopa, Warehouse Point, Conn.	10.00
SLA 77-ta kuopa, persūtė P. A. Deltuva, Rockford, Ill.	2.00
ALT Chicago skyrius	1.20
Tretininkų Brolija, New Britain, persūtė B. Micūnienė	1.20
P. Grigaitis už knygytę "Fight for Freedom"	1.20
Casimir Lapinskas, Minersville, Pa.	1.20
Akrono ALT skyrius, persūtė Gutauskas	1.10
Waterbury Lith. Independent Political Club Nemunas Hall susirinkimo metu surinktos aukos	1.10
Lithuanian Independent Political Club, Waterbury, Pa., auka	1.10
Juozas Sidabras, Astoria, N. Y.	1.10
J. Bankaitis, Frackville, Pa.	1.10
Kun. B. Molikaitis, Albany, N. Y.	1.10
Ona ir Martynas Česnavičiai, Chicago, Ill.	1.10
Silbelius-Cibulis, New Haven, Conn.	1.10

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

PENKI DEDES SAMO PAGEIDAVIMAI

Washingtonas. — Valdžia šią karą meto savaitę pageidauja iš savo piliečių šių dalykų:

Sio, Septintosios Karo Paskolos vėjaujas metu, apirkiti karos boną kiekvienam užjūryje esančiam kareiviui ir jam apie tai pranešti V-Pašto specialiu dovanos kvitu, kurį galima gauti visose karos bonų pardavinėjimo vietose.

Pasilikti karą įmonėje, iki nugalėsime Japoniją. Jei tavo pramonės šakoje darbininkų perkalkavimas mažėja, kreipkis į J. V. Samdos Tarybos Įstaigą, kad nurodytų armijai, tarnybai, kuriai esi reikalingas.

Ateinančius mėnesius praleisk namuose. Palik geležinkelius kareiviams, grįžtančiams iš Europos užtarnautą poilsui ir siuntinių pervežiojimui ir Pacifiką.

Pirk tik tai, kas reikalingiausia. Kol Pacifiko karas vyksta, Amerikos fabrikai nepajėgia patenkinti vjų civilinių reikalavimų infliacijos pavojui pašalinti, nors ekonversija jau čia pat.

Būk pasruošęs pasitenkinti mažomis maisto atsargomis. Ilgesnės atargų vilkintės, skirtingos Pacifiui ir Europai, didina racijonavimo svarbą dabartiniu metu labiau, nei bet kada praityje.

TĖVŲ PRANCISKŲ MISIJOS

Elizabeth, N. J.—Šv. Petro Povilo parapijoje, šv. Onos vena, liepos 17-26 d.—Tėv. venalis Liauba.

Chicago, Ill.—Visu šventų parapijoje, šv. Onos novena, pos 17-26 d. Tėv. Agnelius Ksauskas.

Newtown, Pa.—Šv. Kazimiero Seserų vienuolyne, metinės kolekcijos, rugpjūčio 6-15 d. Tėv. Juvenalis Liauba.

Waterbury, Conn.—Šv. Juozapo parapijoje, šv. Pranciškaus novena ir Tretininkų vienuolyne rugšėjo 8-17 d. Tėv. Krasauskas.

Plymouth, Pa.—Šv. Kazimiero parapijoje, 40 val. at'aidai, rugšėjo 23-25 d.—Tėv. Juvenalis Liauba.

FRANCISCAN FATHERS Mount St. Francis, Greene, Md.

ASTHMA

Kreipkis DEL ISMEGINIMO VELYKŲ JEIGU JCS KENCIAT DEL CHINIO DUSULIO PRIEDEL kosulio, sunkaus kvėpavimo atididėjimo rasykite del rizikingo ismejinimo velygai pageidaujami atsilap vadinamu "vilti" NACOR, 992-B State dianapolis 4, Ind.

Ar Įvyksta Siandien Stebukly? Taip!

Tai sužinosi perskaitęs Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

SVENO. P. MARIJOS APSIREISKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomė visų Amerikos Lietuvių.

Ją skaity ir netikintieji!

Liuardo knyga Gausiai pavelksluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 2

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

<

NEWS FROM GERMAN AND SOVIET-OCCUPIED LITHUANIA

Propaganda For Communism

The main aim of Bolshevik propaganda in Lithuania is to incite the people against Lithuanian patriots and to proclaim that every ideology which does not conform to Stalin's prescriptions is "fascist," "undemocratic," or "Nazi" and should be exterminated once and for all. Only Communists, according to the propagandists, have the right to live and to appropriate all possessions which formerly belonged to the bourgeoisie of independent Lithuania. The sentiments of the Lithuanian people, as they listen to these threats from which there is no possibility of escape, may easily be imagined.

Soviet radio broadcasts from Vilnius in January, 1945, instructed members of the Communist party, especially teachers and chiefs of all institutions, to increase pro-Communist propaganda. The teachers were entrusted with the task of inspiring the youth with more love for Soviet Russia. They were instructed to tell their pupils stories of Communist heroes which would instill the spirit of self-sacrifice. Schoolboys were to be urged to write compositions on Communist martyrs who had been executed by their enemies. Everyone was there to be convinced that only the support of Communist ideology could be called real patriotism (broadcast of January 3, 1945).

A few days later (January 5) Lithuanian teachers were censured for their recalcitrance. It was said that they were not sufficiently active in eradicating the bourgeois spirit from their pupils. "Communist Youth Circles," which should be organized in the schools, would help the teachers in their task, said the broadcast. The announcer proposed that Communist magazines should be printed and that there should be one published for the teachers and one for the students. All schools, he said, should be turned into "forges of Communism." A report on a conference of Lithuania teachers at Utena (broadcast of January 8) stated that they neglected spreading Communist ideology and did not collaborate with Communist circles.

The program of Bolshevik activities in Lithuania was briefly summed up in a letter sent by the Communist Party of Lithuania to Josef Stalin. It declared that Communists had taken an oath that they would create "a real Soviet Lithuania." The broadcast of January 5 told of the resolutions passed at the conference of the Party in Kaunas on December 27-30. Snieckus, secretary of the Party, in reporting on achievements in Lithuania had expressed severe criticism of some Commissariats and of the chiefs of many institutions for their negligence in coping with non-Communist elements. Snieckus demanded that only Communists, Red partisans, and trusted war veterans be engaged in public service. The representative of the Vilnius branch of the Party continued in the same vein and insisted on the dismissal of all officials and clerks who did not belong to the Party. Assistant Head Commissar Mamyev said in his address that he fully supported these suggestions and that he was greatly disturbed by the acts of sabotage that had been committed in many institutions. Additional speakers criticized the

Party for neglecting the real Communists in the appointment of officials, and abused Lithuanian patriots for their "lack of cooperation." The firm determination to liquidate the recalcitrant groups of the population was clearly marked in all the speeches and in the decisions made by the conference.

Sovietization and Colonization

At present the Soviet regime is busy with the confiscation of privately owned land and its distribution among "proletarians," most of whom are Russians from Soviet Russia. According to the broadcast delivered on January 7, this "agrarian reform," which would be "a just restoration of the property rights of the proletarians," was to be completed before February 1, 1945. The swift completion of the "reform" was said to be a matter of honor among the Bolsheviks since in this manner "the power of nationalist elements would be crushed." In a broadcast of January 5 it was mentioned that already 37,074 collective farms had been enlarged by a total of 226,564 hectares of land.

From various sources come reports that the mass deportation of Lithuanians to the interior of Russia is a fact. According to a radio broadcast, the Soviet quisling J. Paleckis stated that recently 83,000 Lithuanians "voluntarily left their country for reconstruction work in the U. S. S. R." There is no doubt that these people were simply deported to the depths of Russia just as tens of thousands were deported for similar slave work in Siberia in 1940-41. It is inconceivable that any Lithuanian should voluntarily choose to do reconstruction work in the U. S. S. R. when there is plenty of such work to be done at home.

These new deportations are, no doubt, proceeding according to the interior of Russia. Indications of such a plan are found in a communication from Stockholm on August 15, 1944, announced by the Swiss Telegraphic Agency:

From a confidential conversation between a local diplomat and a member of the Soviet Legation in Stockholm it follows that the Soviet Union plans to execute transfer of population within the limits of its territory on a mass scale . . . for that purpose the Supreme Soviet of the U.S.S.R. made a legal basis some time ago in enacting a law concerning the transfer of certain populations to provinces of Siberia determined in advance. The Soviet diplomat gave the impression that such transfer is envisaged as the first place in all those nations which in the course of the present war came into contact with the Germans. *It was the desire of the Soviet Union that inhabitants of her border-lands should be pure Russian.*

This communication was published by the entire Swiss press at that time. Again on January 13, 1945, the Swiss paper *Tribune de Geneve* carried an article describing the decision of the U. S. S. R. government to deport the Baltic peoples to Siberia. Such an action, said the paper, shows that the Soviet Union is perpetrating the policy of the *fait accompli* without consideration of her Allies.

There are grounds for fear that the Soviets are preparing to exterminate the entire Lithuanian nation. This would be a continuation of the Russification policies of the Russian Czar Alexander II for instance, appointed Muraviov as Governor General of Lithuania and planted Russian colonists in a

As we enter the inner ring of the Japanese defenses more and more exertions and sacrifices will be demanded of all Americans. Our boys are doing the fighting for us. Let us supply them the things they need in order to bring the Japanese enemy of human freedom to his knees as soon as possible. **BUY WAR BONDS! SAVE YOUR MONEY! HELP PREVENT INFLATION!**

Foreign Language Press Div.
Office of War Information

REACTIONS TO ANTI-BALTIC MOVES

A British Member of Parliament, Mr. Stokes of Ipswich, said in part in the House of Commons on January 30, 1945:

"In June, 1939, we sent a mission to Russia to try to arrive at a treaty with Russia against Germany . . . In effect, what the Russians said to us was, 'Let us have Poland to the Curzon Line and the Baltic Provinces, and we will have an alliance with you.' We said, 'No,' and I personally think we were quite right. I do not disagree with that. There was an alliance and what happens next? Off go the Germans to Moscow and Ribbentrop is asked the same question. He says, 'Yes, not only may you have the Baltic Provinces, but as much as you want of Poland on the East, and we will take out of those Provinces all the German nationals who might be a nuisance to you.' So they had an alliance. Now where do we find ourselves? We find ourselves fighting to give to Russia—I agree that Russia is doing a great deal of the fighting, but the philosophical background is that we are fighting to give to Russia precisely these territories which, had we allowed her to have them in 1939, would have prevented an outbreak of war at all. Is there an answer to that? I should like to know. I do not think there is. It seems to me perfectly terrible that, as a result of what is going on, as I said on another occasion, the seeds of the next war have been sown. You are proposing not only to destroy Poland in effect; you are giving away the Baltic Provinces and doing so in no uncertain terms, which I will quote to my hon. Friend in a moment.

"I would ask my hon. Friend to think of the Atlantic Charter which he and I, at least, think was a step in the right direction. It said that there shall be no territorial changes except by the wish of the people concerned. You can argue whether that would apply to some parts of Eastern Poland, but you cannot argue whether it does or does not apply to the Baltic Provinces. . . . I want to say a few words about the Baltic Provinces. I do not pretend to be well informed on the history of those Provinces, but I protest—and I would be a coward if I did not—against the terrible treatment which is being meted out to the people there, if the reports we receive are correct. If the reports are

not correct, let us have them contradicted and proved futile. What are we told by the Lithuanian representatives in this country? They say that designated families are selected, are visited suddenly, and, without notice, are given an hour to collect a few possessions, that they are carried in lorries to the point of entrainment and that the heads of the families are separated from the others, this being kept secret so as not to provoke scenes; that these ruthless separations are enforced upon tens of thousands of private families for no other reason than that they are judged to be unlikely docilely to accept the Bolshevik formation. If that is so, it ought to be condemned outright: if not it ought to be forcibly denied by the minister.

(From Hansard's Parliamentary Debates.)

The archbishops and bishops constituting the administrative board of the National Catholic Welfare Conference, at the close of their meeting in Washington on April 15, 1945, issued a statement in which Lithuanian rights to freedom were upheld. We quote the relevant passage:

The Fate of The Baltic States

In reading official reports on current peace discussions, we are struck by the ominous silence of the Three Great Powers of Lithuania, Estonia and Latvia. Contrary to the protests of our Government four years ago, and to the assurances of Soviet authorities even before that time the indications are that they will be absorbed, without their free and unfettered consent, in an alien system of government. The sympathy of all lovers of freedom goes out to them in their disaster. We hope that when the final peace treaty is framed and approved, it will not be recorded that our country condoned the enslavement of these freedom-loving nations.

SGT. JOS. J. SHEMONIS ATTENDS COLLEGE IN NEW CALEDONIA

With U. S. Army Forces on the Caledonia—Two soldiers from the Wilkes-Barre, Pa., area are among the more than 1000 service men and women enrolled in the "University of the South Pacific," first Army overseas educational institution of its kind in the world.

The men are T/4 Joseph J. Shemonis, jr., son of Mr. and Mrs. Joseph J. Shemonis sr., Wapwallopen, Pa., and PFC Clifford Thomas, son of Mr. and Mrs. Samuel Thomas, West Carey street, Wilkes-Barre, Pa. Sgt. Shemonis, who was graduated from Memorial High School, Hanover township, is registered in the university's correspondence course. He was a clerk for Eastman Kodak Co., Rochester, N. Y., when he entered the Army in May, 1942, and is now a clerk in a general hospital.

Sgt. Shemonis is a member of the Lithuanian R. C. Alliance of America Branch 56, Breslau (Wilkes-Barre), Pa.

LITHS IN THE SERVICE

Death Saddens GIs

A battle front soldier's reaction to the news of President Roosevelt's death was reflected in a letter dated—April 13th, received on May 5th by his parents, Mr. and Mrs. A. Cubellis, of 492 N. Eleventh St., Newark, N. J., from their son, Pfc. Jerry Subcellis, 24, in Germany. Pfc. Subcellis wrote, "Only during a time of war can a black Friday the 13th have so much significance. It was a black Friday for the Army today; we learned of the President's death yesterday (April 12). All the world felt it and we can be proud that he was our leader, a highly respected leader.

"I think it was over-work for this war that led him to his death, somewhat classifying him as a war casualty. He died with his boys on his own battlefield. He won his battle and we will win ours."

Tech. Sgt. Bruno Andrutlis, of 59 Sheldon St., Hartford, Ct., was awarded the Distinguished Unit Citation Ribbon as a result of a Presidential citation to the Ninth Air Force's 10th Reconnaissance Group. The citation was for "Extraordinary performance of duty in action against the enemy in furnishing vitally important photographs of the beaches on which the Allied Forces subsequently landed on June 6th. The photographs were required by the assault troops to study the shore obstacles and defenses, and had to be of large-scale and superior quality.

"Flying unescorted and unarmed," the citation reads in part, "at altitudes as low as 25 feet, the pilots of the 10th Group fearlessly flew their aircraft over the difficult photographic runs in the face of intense fire from some of the strongest anti-aircraft installations in Western Europe."

The Group had previously been commanded for its work by Gen. Eisenhower, Field Marshal Montgomery, Gen. Brereton, Gen. Dempsey and other high Allied officials.

Regalis, Out of Army

Tech. Corp. John W. Regalis, of 17 Thorniley St., New Britain, Conn., discharged under the Army's new point system, reported on May 16th to the City Hall office of Draft Board 6-B for clearance as required. He is the first sent away by this board to report back under the new point system. He was given 108-points. Corp. Regalis was inducted in June, 1941, and went through the Tunisian, Sicilian, Naples, Foggia, Rome, Arno, Southern France and Germany campaigns. He wears the Good Conduct Medal, the American Defence Service Medal, and the European-African-Middle Eastern Medal with Six Service Stars.

Sgt. William Ziminkas, 24, son of Mrs. Mary Romauskas, of 470 Mary St., Scranton, Pa., was slightly wounded in Germany on April 13th. Sgt. Ziminkas, now hospitalized in France, sustained wounds of the back and right wrist, his family was informed. In the service since June, 1942, he has been overseas since March, 1944. A brother, Corp. Peter J. Ziminkas, is in the South Pacific area. Both are former North Scranton Junior High School students.

Advancement to Petty Officer Third Class, was given to Leonard Stankunas, son of Mr. and Mrs. Frank Stankunas, of 14 Scureman St., Lyndwood, Hanover Township, Pa., at a Base in the Pacific.

John S. Kudalis, Yeoman First Class, son of Mr. and Mrs. George Kudalis, of Woodbridge St., Hartford, Conn., recently spent a brief leave at his home, after three years' service in the Pacific area. Yeoman Kudalis, formerly on Transport Duty, has been stationed aboard an Aircraft Carrier for the last year. He has taken part in three major invasions, at Guadalcanal, Guam, and Bataan. A Jap plane recently landed on his ship and the ship had to be abandoned and subsequently was lost. Yeoman Kudalis was graduated from "H.P.H.S." and was employed at Colt's Patent Fire-Arms Co., prior to entering the service in January, 1942. His brother, Pfc. Victor Kudalis, a two-year Army veteran, now is stationed in Southern France.

Miss Albina M. Kaminsky, daughter of Mr. and Mrs. George Kaminskas, of 75 North Street, Shrewsbury, Mass., has enlisted in the WAC Medical Corps, and has reported at Ft. Des Moines, Iowa, on Monday (May 7th) for a six weeks basic training. After her training, she will report to Georgia for her Hospital Training—to become a Medical Technician. She is a graduate of the Major Howard Beal High School, and at the time of her enlistment—she was employed in the office of the Worcester Wire Works Company.

Sgt. Joseph A. Balkonis, 25, son of Mrs. Mary Balkonis, of 1208 East St., Honesdale, Penn., formerly of R. D. 1, Hawley, Pa., reported as "missing" by the War Department, has been a "prisoner of war" in Germany since January 19th, and according to recent notices—is still a prisoner in Germany.

Pvt. Benjamin Gudaitis, son of Peter Gudaitis, of 77 View St., New Haven, Conn., has been reported "killed in action" on the European Front, according to official word received from the War Department, by his parent, recently. He was a member of the U. S. Army.

MR. C. BOLAND OF SOCIAL SECURITY BOARD OFFICE OFFERS IMPORTANT ADVICE TO WORKERS 65 AND OVER

With cut-backs in ship and plane construction now being felt in some areas, Mr. Christopher G. Boland, manager of the Social Security Board Office in Wilkes-Barre, Pa., urged all men and women over 65, who have been employed in offices, factories, shops or other places of business or industry to contact the nearest Social Security Board field office, whether or not they intend to retire.

"Suppose, for instance," Mr. Boland said, "a worker 65 or older, who has worked long enough under the social security program to be fully insured, is laid off because of a cut-back in his employer's work, or his wages are reduced, or he becomes ill, it would be to his advantage to file immediately for retirement benefits. It might be several months before the unemployed or ill worker over 65 becomes re-employed, and if he does not apply immediately, he may lose several months of old-age and survivors insurance. Retirement benefits are not retroactive."

If a wife of a beneficiary is over 65, she too should make application for monthly retirement benefits when her husband files, Mr. Boland added. Monthly benefits are due her and to any qualified children under 18, if they are dependent on their parents.

Federal old-age survivors insurance is not the same thing as State unemployment insurance benefits, he explained. Unemployment insurance benefits come to the qualified worker from the State Unemployment Insurance Agency, Old-age be-

Corp. Alf. Marchakitus is Liberated Corp. Alphonse Marchakitus, son of Mr. and Mrs. Simon Marchakitus, Lake Silkworth, Pa., is on his way home following liberation from a German prison camp where he had been a prisoner since his capture in the African campaign in April, 1943. He is a graduate of Lehigh High School and was formerly employed by Glen Alden Coal Company before entering service in 1941.

Seaman First Class Ernest C. Nutaitis, son of Mr. and Mrs. Ben. Nutaitis of 47 Martin St., Hudson, Plains Township, Pa., observed his 19th Birthday Anniversary some-where overseas on May 14th. Seaman Nutaitis enlisted on June 20th, 1944, and received his Boot Training at Sampson, N. Y., and later was transferred to Norfolk, Va., for additional training. In the Armed Guard, he made his second trip overseas. He is a graduate of Plains High School, class of 1944, and has a sister, Geraldine Ann Nutaitis.

Pvt. Benjamin Gudaitis, son of Peter Gudaitis, of 77 View St., New Haven, Conn., has been reported "killed in action" on the European Front, according to official word received from the War Department, by his parent, recently. He was a member of the U. S. Army.

Sgt. John J. Povilaitis, Jr., of Lewiston, Me., was among a group of 104 New England veterans who were demobilized from the U. S. services, according to an announcement from Fort Devens, Mass., on May 12.

Pvt. August Michevicus, son of Mrs. Isabel Michevicus, of 2334 Hubbard St., Detroit, Mich., has been reported wounded in the European area, according to word received by his mother, from the War Department.

LEGAL NOTICE

Notice is hereby given to all persons concerned that the Accountants in the following estates have settled their accounts in the Office of the Register of Wills of Luzerne County and that the same will be presented to the Orphans' Court of said County for confirmation nisi on Monday, June 18, 1945 at 10:00 o'clock a. m. Estates of James B. Whitlock, Emma McKeig and Russell Whitlock, Exrs; David Fowler, Elizabeth Fowler and Miners National Bank, Wilkes-Barre, Exrs; Thomas A. LaWall, Hoyt E. Heiler and Miriam L. Heller, Adms; Mary A. Kanopik, Hazleton National Bank, Hazleton, Exr; John Sinibaldi, Angelo Volpicelli, Admr; Jessie L. Morgan, Walter L. Morgan, Exrs; Benjamin W. Laws, Miners Savings Bank, Pittston, Trustee; Minnie L. Hoskins, First National Bank, Avoca, Exr; J. Joseph Molin, T. J. McLaughlin, Admr; Joseph D. Fluri, Jennie D. Fluri, Admr; J. R. Griffith, Winifred Griffith, Exrs; Dora Ellsworth, George S. Wilson and Coray B. Ransom, Exrs; Annie McCool, Anna M. Mahoney and Gemilla G. Burke, Exrs; Elizabeth Motchnick, Charles Fernot, Exr; Nicola Dillalo, Dr. W. J. Kozak, Admr; Millard F. DeMun, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Exr; Stanley Inekel, Joseph Inekel, Admr; Jape McPadden, J. Campbell Collins, Admr; Joseph Papantola (2 Accounts), Second National Bank, Wilkes-Barre, Exr, and Trustee.

JOHN SHIVELL, Register of Wills and Clerk of the Orphans' Court

Užsirašykite Amerikos LIETUVIŲ NAUJIENAS mėnesinio žurnalo, 28 puslapių, paveltalento ir daug melbimo. Kaina 61.00 metams. Adresas: LIETUVIŲ NAUJIENOS 200 N. 6th St., Philadelphia 4, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

SUKAKTUVINIS ŠV. TREJYBĖS PARAPIJOS CHORO IŠVAZIAVIMAS ĮVYKO

Sukaktuvinis Wilkes-Barre Šv. Trejybės parapijos choro išvažiavimas gegužės 27-tą San Souci parke įvyko, nors visą dieną lijo.

Nežiūrint tokių nepalankių aplinkybių, programa buvo praversta nustatyta tvarka.

Ižangos žodį pasakė choro vėteranas ir dabartinis pirmininkas Juozas Kazlauskas.

Programą vedė advokatas Jonas S. Lopatto.

Vadovaujant muz. J. Stulgaičiui, dainavo mišrus ir vyrų chorai. Solo dainavo Ona Miliauskaitė. Pianistė buvo Anna Brokoski.

Kadangi miesto majoras Con McCole negalėjo asmeniškai būti ir pasakyti kalbą, tai jis savo mintis išdėstė raštu ir prisistatė išvažiavimo rengėjams. Žemiau telpa jo rašyta kalba kupina nuosirdžiausių įvertinimų ir linkėjimų netik chorui, bet visiems vietos lietuviams ir visai lietuvių tautai kovojančiai už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę atgavimą.

To All My Lithuanian Friends in Luzerne County:

GREETINGS:

First I wish to congratulate the Lithuanian people of this community who have made such remarkable strides in advancing not only their own causes but also those which make America greater.

It isn't necessary here to point out what these accomplishments are. You already know, as does all of our community. The stalwart citizens of Lithuania who fought so valiantly with these United States and our allies have made history. We can only hope that at San Francisco that they shall be rewarded and that Lithuania can come into its own, standing as it does for all that is good, clean and progressive.

I pray that God in his infinite judgment will guide those who will take part in the discussions of post-war consideration for the European nations and permit Lithuania to gain its rightful spot in the world of nations, free and untrammled.

SCENOS (TEATRO) VEIKALAI

(Parašyti kun. J. K. Miliausko)

DAINU IR JUOKU JOMARKAS

Paras viename akte. Veikalas kupinas rinktinę juokų, nepaprastų žvargusių ir žavėjusių dainų. Vaidinti mažiausiai septyni asmenys. Priešant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaizdinti. Kaina 40c. Imant nemažiau kaip 8 egzempliorius—25c.

KOMEDIJOS

1. Ponas Tėzas ir Ponas Arbūzas. Trumpas, bet labai juokingas veikalėlis, atskleidžiantis šių laikų keliaujančių pardavėjų gudrumą, kuriam kartais būna kliudė. Suvaizdinamas į penkis minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.

2. Abromas ir Raulas. Su šydu scenoje visuomet yra juokų. Šis dialogas yra nepaprastai juokingas. Suvaizdinti užima septynias minutes.

3. Supradentas ir Jo Gėgės. Veikalėlis atskleidžia da skirtingų darbininkų tipų. Jų "darbo" scenoje, tai tikrai reikia kvatoti. Suvaizdinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.

Vienos trys komedijos išspausdinti vienoje knygytėlė. Kaina 25 centai. Imant nemažiau kaip 4 egzempliorius—25c.

AMERIKOS KAIMO MOKYKLA

Paras viename akte. Tai veikalėlis kupinas puikių juokų, gyvų dainų ir nuostabių žvargusių. Nuo pat veikalėlio pradžios iki pabaigos tik juokas, juokas ir juokas. Tokia mokykla taurinama tik padaryti viską valdantysieji, todėl ir vadinas ji veikalėliu faru. Vaidinimas užima visą valandą. Vaidinti septyni asmenys. Kaina 45c. Imant nemažiau kaip 8 egzempliorius—30 centai.

Kreipkitės į "GASO" ADMINISTRACIJĄ 73 E. South Street (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Pa.

KUN. P. L. JAŠKAUS PRIMICIJOS

KUN. PR. L. JASKAUS

Kun. Pranas L. Jaskus sekmadienį, gegužės 27, Šv. Trejybės gražioje bažnyčioje atnašavo pirmas šv. mišias.

Šv. mišių tvarka buvo tokia:

Kun. Pranas L. Jaskus buvo celebrantas, kun. J. K. Miliauskas — padėjėjas kunigas; kunigas Eustace Smith, O. F. M., Šv. Bonaventuro seminarijos vice rektorius—diakonas; kun. Ant. Norkūnas—subdiakonas; kl. W. J. Dislin, M. C., iš Boston, Mass.—ceremonijierius; kl. Hugh Lenahan iš Wilkes-Barre—thurifer.

Už grotelių matėsi kun. J. A. Sinkevičius ir naujai išvėstas kunigas Brogys, kuris pirmas šv. mišias laikys sekmadienį, birželio 3, Šv. Trejybės bažnyčioje.

Gražių ir įspūdingą pamokslą pasakė kun. J. Savulis iš Duryea. Per šv. mišias giedojo Švenč. Trejybės parapijos vyrų chorai. Giedojo žavėjaniai. Garbė veteranui muzikui J. Stulgaičiui už gerą sumokimą.

Po mišių celebrantas suteikė visiems palaiminimą.

Užbaigus bažnytinę iškilmes, pobažnytinėje svetainėje įvyko celebranto pagerbimui pietūs. Dalyvavo apie 400 asmenų.

Laikė pietų šv. Trejybės parapijos vyrų ir mišrus chorai vėl šauniai pasirodė, padainuodami keliolika gražių dainų.

Programos vedėju buvo kun. kleb. J. K. Miliauskas. Kalbėjo kun. J. Valūnas, kun. J. A. Sinkevičius, kun. Eustace Smith, O. F. M. (pranciškonas) ir kun. J. Kasakaitis.

Baigiant programą kalbėjo pats celebrantas. Išreiškė nuosirdžią padėką savo motinėlei ir sesuteis, kurios savo sunkiu darbu padėjo jam likti Kristaus įpėdiniui. Taipgi dėkojo klebonui kun. J. K. Miliauskui už suteiktą pagalbą; dėkojo chorui, muz. J. Stulgaičiui ir visiems svečiams už tokį gausingą atsilankymą.

Prie garbės stalo sėdėjo visi šv. mišių asistentai, programos dalyviai, kun. Tribendis, celebranto motinėle Agnietė Jaškienė, sesutės Bertha, Agnes ir Frances.

Svečių Priėmimas Namuose

Nuo trečios valandos po pietų svečiai pradėjo rinktis į Jaškų namus, 21 Salamon St. Kadangi Jaškų šeima yra plačiai žinoma tarpe įvairių tautybių žmonių, tai svečiai irgi buvo mišyti. Kunigiam giliausia užuojauta velionio našlei ir jo šeimai; taipgi jų giminėms; o už mirusio vėlė tarima dievobaimingą Amžiną atilsą!

Kunigų Mendelių Mamytė Sveikė

Kaip Mendelių šeima, taip jų prieteliai džiaugiasi ir dėkoja Dievui, kad ponis Elžbieta Mendelienė liko gyva nuo širdies atakos. Gydytojas paveldino jai apie Mercey ligoninę ir pirmadienį, gegužės 28 d. grįžo į kleboniją pas savo sūnų kun. dr. Mendelį. Linkime Mendelių mamytę pilnai susiprėti.

Dievo Kūno Šventės Iškilmės

Sekmadienį, birželio 3 d. 11 val. ryte šv. mišios buvo suštatymu šv. Sakramento, Po

KINGSTON

METINIS MENISKAS VAKARĖLIS

Šv. Marijos parapijos jaunamiečių choro metinis meniskas vakarėlis šiemet įvyks sekmadienį, birželio (June) 10 dieną, parapijos svetainėje, Zerby Ave., Kingston.

Vakarėlio programa įvairi: gražių dainelių padainuos jaunamiečių chorai; bus juokingų deklamacijų, dialogų ir šaunios instrumentinės muzikos, kurią išpildys choro narės ir svečiai. Šv. Mišias vakarėlio dalis, tai juokingas vieno akto veikalas "Rūbai Kaltininkai."

Mokytojas muz. J. J. Sauciūnas ir choristės stropiai rengėsi, kad vakarėlis pilnai patenkintų atsilankiusius svečius.

Programa bus tokia:

1. "Per Jūras," J. J. Sauciūno; "Auginio Močiutė," A. S. Pocius; "Sesutės," A. S. Pocius; "Ah, Kaip Gražu" ir "Kur Sapnų Grozybė," A. Vanagaičio—padainuos jaunamiečių chorai.

2. D. Utaraitė deklamuos — "Danguje Nėr Biznierių"; 3. Hawaiian gitarų duetas — "Barbara Polka" ir "Too Late To Worry, Too Blue To Cry" — skambins M. A. Goldsmith ir G. Baczmarga.

4. "Vyras Būsiu," dialogas. Vaidina: Motina—L. Varaškaitė. Juozukas—J. Juškevičius.

5. "Always" ir "Sweet Dreams, Sweetheart" — Acordion and Saxophone Duet: Loraine ir Marion Grauzelytės.

6. "Vyrų Pusė Laiko," dialogas. Vaidina: Žirgelienė — Fl. Vaitulionytė, Teisėjas—J. Ramanauskas.

7. "By The Light of The Silver Moon" ir "You Always Hurt The One You Love"—Grozialis Family Trio — Lorraine, Marion ir Jeronimas.

"Rūbai Kaltininkai," vieno veiksmo juokas. Veikiantieji asmenys: Ponia Gugelienė—V. Buzdėkaitė, Onytė, tarnaitė — B. Burdulytė, Ponia Pipsė — O. Kliučinskaitė, Panelė Tipsė—M. Vaitulionytė.

PLYMOUTH

LRKSA 6-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Įvyks birželio 10-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėje svetainėje. Malonėkite visi nariai dalyvauti. J. J.

LANKĖSI

Ketvirtadienį, gegužės 31-mą, lankėsi muzikas Bronius Nekrašas iš Pottsville, Pa.

BALTIMORE, MD.

A. a. Kazimieras Zelvis

Pereitą savaitę buvo pranešta apie netikėtą Kazimiero Zelvio apsigimimą. Nabagas neišsilaukė: numirė į 24 valandas. Palaidotas iš mūsų bažnyčios su trejomis mišiomis penktadienį, gegužės 25 dieną. Kun. Antanas Dubinskas giedojo mišias prie didžiojo altoriaus; kunigai Lyudvikas Mendelis ir Povilas Dyer atnašavo prie šoninių altorių. Nulydėtas į Holy Redeemer kapines. Reikiame giliausia užuojautą velionio našlei ir jo šeimai; taipgi jų giminėms; o už mirusio vėlė tarima dievobaimingą Amžiną atilsą!

Kunigų Mendelių Mamytė Sveikė

Kaip Mendelių šeima, taip jų prieteliai džiaugiasi ir dėkoja Dievui, kad ponis Elžbieta Mendelienė liko gyva nuo širdies atakos. Gydytojas paveldino jai apie Mercey ligoninę ir pirmadienį, gegužės 28 d. grįžo į kleboniją pas savo sūnų kun. dr. Mendelį. Linkime Mendelių mamytę pilnai susiprėti.

Dievo Kūno Šventės Iškilmės

Sekmadienį, birželio 3 d. 11 val. ryte šv. mišios buvo suštatymu šv. Sakramento, Po

NEW HAVEN, CONN.

Motinių Dienos Iškilmės

Sekmadienį, gegužės (May) 13 d. antrą valandą po pietų Marijos vaikelių dr. jos narės apvainikavo Panelės Šventiausios statulą. Šios iškilmės buvo labai įspūdingos, ypatingai girdint iš jaunų širdžių giesmę "Marija, Marija!" prašant Dangiškos "Tautos Karalienės užtarimo vargonai žmonijai ir taikos. Adėl Masiulytė, draugijos pirmininkė, palydovų lydimu, uždėjo vainiką ant Panelės Šventiausios statulos. Atkalbėta malda prie draugijos globėjos ir priimtos naujos narės. Klebonas pasakė gražų pamokslą.

Vakare parapijos svetainėje, Karių Motinių draugijos iniciatyva, įvyko šauni programa pagerbimui visų motinėlių. Draugijos pirmininkė p-nia Stasė Tamulienė pasveikino atsilankiusius ir visas motinėles, pakvietė p-lę M. Jokubaitę vesti programą. Savo kalboje programos vedėja pasveikino visas motinėles ir paaiškino šios dienos svarbą.

Meno programą žavingai išpildė pasižymėjusi Stulginskių šeima iš Waterbury, Conn. Kiekvieną jų dainelę lydejo grausmingi aplodismentai, kuriais buvo kviečiami daugiau dainuoti. Čia, rodosi, visi užmiršo savo vargus, besiklausant linksmų dainelių, ir persikėlė į jaunystės dieneles, kurias praleido tėviškėje Lietuvoje. Iš viso sudainavo 18 dainelių, kurios ilgai pasiliks visų klausytojų mintyse. Malonu buvo matyti šios šeimos motinėlių ir tėvelių dalyvaujant scenoje ir bendrai dainuojant su savo dukrelėmis ir sūnais.

Idomią ir nuosirdžią kalbą pasakė viešnia p-nia Čiaplinkienė iš Ansonia, Conn., kuri yra kolonijos Motinių Karių Klubo pirmininkė.

Stasiukas Vališkutis vykusiai paskambino lietuviškas melodijas gitara, už ką nesigailta katučių. Stasiukas yra pavyzdingas jaunuolis ir visuomet dalyvauja lietuvių tarpe.

Vakaro vedėjai sukallant dienai pritaikintą maldą, viešems stotjus, buvo tinkamai pagerbtos visos karių motinėles, ypatingai tos, kurių sūnus paaukojo gyvybę ant laisvės aukuro ir daugiau jų nebematys. Taipgi pagerbtos visos gyvos ir mirusios motinėlės.

Vakaro vedėju buvo kun. V. Nanorta iš Hazleton. Gražių kalbų pasakyta apie jubilieją kun. K. Klevinską. Sesučių kazimieriečių rūpesniu, mokyklos vaikučiai pagrazino vakaro programą šokiais, dainėmis ir sveikinimais.

Įteiktos dovanos nuo bažnytinė draugijų, už kurias jubiliejatas nuosirdžiai padėjo.

Prie garbės stalo buvo apie 35 kunigai.

Bankiete dalyvavo apie penki šimtai asmenų.

Pompano, Florida. — Gegužės 28-tą dviejų lėktuvų susitrenkime žuvo 4 aficeriai. Vienas parašuto pagalba nusileido gyvas ir sveikas.

Nuotrupos

Devynių šėštadienį novena į šv. Oną prasidėjo šėštadienį, gegužės 26-tą.

Atminties Dieną (Memorial Day) bažnyčioje 10 val. ryte buvo atnašaujamos mišios už vėles visų karių žuvusių pirmam ir antram pasauliniuose karuose. Buvo ir pamokslas.

ŠAUNIAI PAMINEJO KUN. KLEVINSKO JUBILIEJŲ

Minersville, Pa.—Gegužės 27 dieną švento Pranciškaus parapija paminėjo 25 metų (sidabrinį) kun. klebono Kazimiero Klevinsko kunigystės jubiliejų.

11 val. ryte jubiliejatas laikė iškilmingas šv. Mišias. Jam patarnavo kun. J. Karalius, kun. S. P. Bobinas ir kun. J. Šukevičius. Pamokslą pasakė kun. dr. V. Martusevičius.

Mišioms pasibaigus pats jubiliejatas padėjo savo parapijiečiams už dalyvavimą mišiose.

3-čią valandą po pietų buvo gegužinė procesija. Dėl blogo oro, procesija buvo bažnyčioje. Žmonių buvo pilnutėlė bažnyčia. Po procesijos pamokslą anglų kalba pasakė kun. Thomas Grossman, O.F. M.

8-tą valandą vakare įvyko šaunus bankietas su gražia programa. Pradėta himnu, po to kun. P. C. Česna atkalbėjo maldą. Dr. Paulauskas paaiškino bankieto tikslą.

Programos vedėju buvo kun. V. Nanorta iš Hazleton.

Gražių kalbų pasakyta apie jubilieją kun. K. Klevinską. Sesučių kazimieriečių rūpesniu, mokyklos vaikučiai pagrazino vakaro programą šokiais, dainėmis ir sveikinimais.

Įteiktos dovanos nuo bažnytinė draugijų, už kurias jubiliejatas nuosirdžiai padėjo.

Prie garbės stalo buvo apie 35 kunigai.

Bankiete dalyvavo apie penki šimtai asmenų.

Pompano, Florida. — Gegužės 28-tą dviejų lėktuvų susitrenkime žuvo 4 aficeriai. Vienas parašuto pagalba nusileido gyvas ir sveikas.

Programai užsibaigus sekė šokiai prie šaunios muzikos. Visi šoko ir linksminosi, o vaikyklė vieni kitus vėžino skaniais užkandžiais ir gėrimais ir dalinosi vakaro įspūdžiais. Publiktos prisirinkto gausingai, taipgi atvyko gražus skaičius viešnių ir svečių iš Ansonia, Conn., už ką rengimo komisija yra dėkinga.

Londonas.—Birželio 3-čią pasiskelbta, kad dėl ligos, užsienio reikalų sekretorius Eden pasiitraukęs dviejų savaitių poilsui.

Kovo 20, 1945 Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno Mount St. Francis Greene, Maine Prasideda

ŠV. ANTANO GARBEI Iškilmingos 13-kos Antradienį Pamaldos, kurios baigsis birželio 4-12 ŠV. ANTANO NOVENA

Už visus Šv. Antano pamaldų ir novenos dalyvius, už visus Pranciškonų Fundatorių ir Rėmėjus, kas antradienį 7:30 val. bus laikomos Šv. Mišios; vakare 7 val. iškilmingos pamaldos su Švenč. Sakramento palaiminimu. Pamaldų metu bus skaitomos dalyvių prisidotos intencijos ir karių vardai. Pranciškonai melsis už juos visus.

Kviečiame Visus Šv. Antano Mylėtojus Jungtis su Pranciškonais maldoje, Šv. Komunijoje ir Šv. Mišiose, kad per Šv. Antano užtarimą išprašius iš Dievo:

Laimingą Sugrįžimo Mūsų Kariams! Taikos Kenciančiam Pasauliui!

Laisvės Ir Nepriklausomybės Mūsų Tėvynei Lietuvai!

Iki Kovo - March 20 dienos prašome prisiųsti savo ypatingas intencijas sekančių adresu:

FRANCISCAN FATHERS Mount St. Francis Greene, Maine.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuvyų Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasimudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS SALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina \$3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius, tinkamas odos viršelėlis, papuošta lietuviško stiliaus kryžiais, bet viduje dar grausnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų palmti iš Mišiolio, Evangelijos sekmeniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanių 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės, maldos iš Mišiolio). Graudūs tekstai. Arti šimto puslapių paėsta maldoms. Šv. Sakramento. Nurodoma geri dalyai, už kuriuos galima laimėti atilaidus. Labai daug įvairių maldų su atilaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atpausdinti visai peritai. Raidėms aiškios ir įvairios. Kaba graži.

MALDŲ SALTINIS, didelis raidėmis maldaknygė. Išleido kun. Pr. Juškaitis. Kaina \$2.50.

Ji yra nedideli formato 6 1/2 x 9 colių; 432 puslapių, odos apdaras, aukso spalvos kraštai, apie pusę colio storumo. Naujaujos ir gražiausios maldos.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Ši knygytėlė, J. K. Miliausko, Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su galimais taip, kad žmonės gali skirti kunigui maldos ir giedoti giesmes su chorui. Kaina 25c. Imant nemažiau 10 egzempliorų—10 centų.

ZYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina \$1.50)..... \$1.00 DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina \$1.50)..... 1.00 MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų)..... .50 MALDŲ RINKINELIS, juodais apdarais..... .40

Kreipkitės į "GASO" ADMINISTRACIJĄ 73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.

KUN. KL. A. EZERSKIUI PAGERBTI VAKARAS

Užbaigus bažnytinę iškilmes, pobažnytinėje svetainėje įvyko celebranto pagerbimui pietūs. Dalyvavo apie 400 asmenų.

Laikė pietų šv. Trejybės parapijos vyrų ir mišrus chorai vėl šauniai pasirodė, padainuodami keliolika gražių dainų.

Programos vedėju buvo kun. kleb. J. K. Miliauskas. Kalbėjo kun. J. Valūnas, kun. J. A. Sinkevičius, kun. Eustace Smith, O. F. M. (pranciškonas) ir kun. J. Kasakaitis.

Baigiant programą kalbėjo pats celebrantas. Išreiškė nuosirdžią padėką savo motinėlei ir sesuteis, kurios savo sunkiu darbu padėjo jam likti Kristaus įpėdiniui. Taipgi dėkojo klebonui kun. J. K. Miliauskui už suteiktą pagalbą; dėkojo chorui, muz. J. Stulgaičiui ir visiems svečiams už tokį gausingą atsilankymą.

Prie garbės stalo sėdėjo visi šv. mišių asistentai, programos dalyviai, kun. Tribendis, celebranto motinėle Agnietė Jaškienė, sesutės Bertha, Agnes ir Frances.

HANOVER TOWNSHIP PILIECIAI!

Michael H. Yozviak

Balsas už Michael H. Yozviak Hanover Township'o Iddininko ir Takų Kolektoriaus vieton yra balsas už:

- a. Zaismavietes (Playgrounds)
b. Maudyklės (Swimming Pools)
c. Bendruomenės centrus
d. Teisingą vyriausybę
e. Intelligentišką vadovybę

Kreipkitės į "GASO" ADMINISTRACIJĄ 73 E. South Street (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Pa.